

Rapportage

Onderzoek alternatieve
ruimtelijke ontwikkeling
Rooije Hoefsedijk 41 Gemert

Gemeente Gemert-Bakel

Onderzoek alternatieve ruimtelijke ontwikkeling Rooije Hoefsedijk 41 Gemert

Concept rapportage

Gemeente Gemert-Bakel

Rapportnummer:	P217781.011/HUL
Naam opdrachtgever:	Gemeenteraad Gemert-Bakel Contactpersoon: de heer J. Vroomans
Adres opdrachtgever:	Postbus 10000 5420 DA GEMERT
Opstellers:	Henk Ullenbroeck, Evelyne van Overbeek, Eva Louwerse, Koen Albers, Lizet Genefaas
Status:	concept
Datum:	6 februari 2022

**Pouderoyen Tonnaer is een handelsnaam van
Pouderoyen B.V.**

Parklaan 21
5261 LR Vught
T 024 -322 45 79

info@pouderoyentonnaer.nl
pouderoyentonnaer.nl

Op onze dienstverlening zijn de
DNR 2011 van toepassing die u vindt op
pouderoyentonnaer.nl

Inhoud

1	Deze rapportage.....	4
1.1	Onderzoek alternatieve ontwikkeling Rooije Hoefsedijk 41 Gemert	4
1.2	Onderzoeksvragen.....	5
1.3	Aanpak van het onderzoek.....	6
1.4	Leeswijzer	7
2	Varkenshouderij Rooije Hoefsedijk 41	8
2.1	Inleiding	8
2.2	Omgevingsvergunning voor uitbreiding varkenshouderij	9
2.2.1	Beëindiging varkenshouderij Wolfsboscheweg	9
2.2.2	Aanvraag omgevingsvergunning uitbreiding Rooije Hoefsedijk	10
2.2.3	Nog door te voeren aanpassing stallen vanwege eisen provincie	12
2.3	Geur in relatie tot de woon- en leefomgeving	13
2.4	Geur en het bedrijventerrein	17
2.4.1	Omgekeerde werking	17
2.5	Effect beëindigen geuremissie RH41 op woon-, leef- en werkklimaat	21
2.6	Fijn stof en endotoxinen.....	23
2.7	Ammoniak en natuur.....	24
2.8	Bevindingen	26
3	Omgevingseffecten varkenshouderijen vergeleken	27
3.1	Inleiding	27
3.2	Methode	28
3.3	Resultaten.....	30
3.4	Bevindingen	33
4	Alternatieven voor de ondernemer	35
4.1	Inleiding	35
4.2	Alternatieve locaties.....	35
4.3	Alternatieve bestemmingen.....	37
4.3.1	Inleiding	37
4.3.2	Herbestemming naar wonen	38
4.3.3	Herbestemming naar een grondgebonden agrarisch bedrijf.....	38

4.3.4	Herbestemming naar een bedrijf.....	39
4.4	Indicatie kosten verplaatsing.....	40
5	Conclusies en aanbevelingen	41
5.1	Investeren in verplaatsing of borgen verduurzaming ?.....	41
5.2	Scenario geen verplaatsing en verminderen knelpunt Smartpark omgekeerde werking....	42
5.3	Scenario verplaatsing en beschermen zoekgebied tegen ongewenste ontwikkelingen.....	44
5.4	Gemeentelijk beleid t.a.v. de veehouderij	46
	Bijlagen	50

1 Deze rapportage

1.1 Onderzoek alternatieve ontwikkeling Rooije Hoefsedijk 41 Gemert

Het college van B&W van Gemert-Bakel heeft op 15 december 2020 een omgevingsvergunning verleend voor uitbreiding van een varkenshouderij gelegen aan de Rooije Hoefsedijk 41 in Gemert. Op 7 juni 2021 besloot de raad gebruik te maken van zijn onderzoeksbevoegdheid zoals vastgelegd in de Gemeentewet. Onderwerp van onderzoek vormt een mogelijke alternatieve ruimtelijke ontwikkeling van deze locatie en uitplaatsing van de varkenshouderij (inclusief mogelijke aanpassing op basis van de afgegeven omgevingsvergunning voor vernieuwing stallen en uitbreiding aantal dieren) aan de Rooije Hoefsedijk 41 te Gemert. De raad wenst op basis van de uitkomsten van het onderzoek alternatieven te wegen op wenselijkheid & kosten en te besluiten over het gewenste vervolg.

De onderzoek is begeleid door een commissie uit de raad. Deze commissie heeft op 16 juni 2021 Pouderoyen Tonnaer een offerte op te stellen op basis van de door haar geformuleerde onderzoeksvragen. De offerte van Pouderoyen Tonnaer (van 18 juni 2021) is aan de leden van de onderzoekscommissie toegelicht op 22 juni 2021. Op 23 juni 2021 is aan Pouderoyen Tonnaer opdracht verleend tot uitvoering van het onderzoek.

De leden van de onderzoekscommissie zijn op 6 september 2021 geïnformeerd over de eerste onderzoeksresultaten, in de vorm van een PowerPointpresentatie en een mondeling toelichting van die presentatie. Daarna zijn deze concept resultaten gedeeld met een ambtelijke vertegenwoordiging van de gemeente en daarna met de eigenaren van de varkenshouderij en hun adviseur.

Op 17 november 2021 zijn de leden van de onderzoekscommissie van de raad geïnformeerd over deze terugkoppeling. De onderzoekscommissie heeft gevraagd enkele aspecten van het onderzoek nader uit te werken. Op 7 december 2021 zijn de leden van het college van B&W en de leden van de gemeenteraad geïnformeerd over de resultaten van het onderzoek. Voorafgaande daaraan is een PowerPointpresentatie ter beschikking gesteld.

Op 9 december 2021 is aan de leden van de onderzoekscommissie een memo en bijlagen ter beschikking gesteld over eventuele vervolgbesluiten. Op 20 januari 2022 is een reactie van het college van B&W n.a.v. deze memo naar Pouderoyen Tonnaer gestuurd. Op 27 januari 2022 is een aangepaste versie van de memo over eventuele vervolgbesluiten aan de leden van de onderzoekscommissie ter beschikking gesteld.

In deze concept rapportage is het uitgevoerde onderzoek toegelicht en zijn de belangrijkste onderzoeksresultaten samenvattend beschreven. Deze concept rapportage is bedoeld als een oplegnotitie van de PowerPointpresentatie van 7 december 2021 en de onderliggende stukken (kaarten en kostenramingen). Na een reactie van de leden van de onderzoekscommissie en het college van B&W wordt deze rapportage afgerond en kan deze ter beschikking worden gesteld voor een bredere doelgroep.

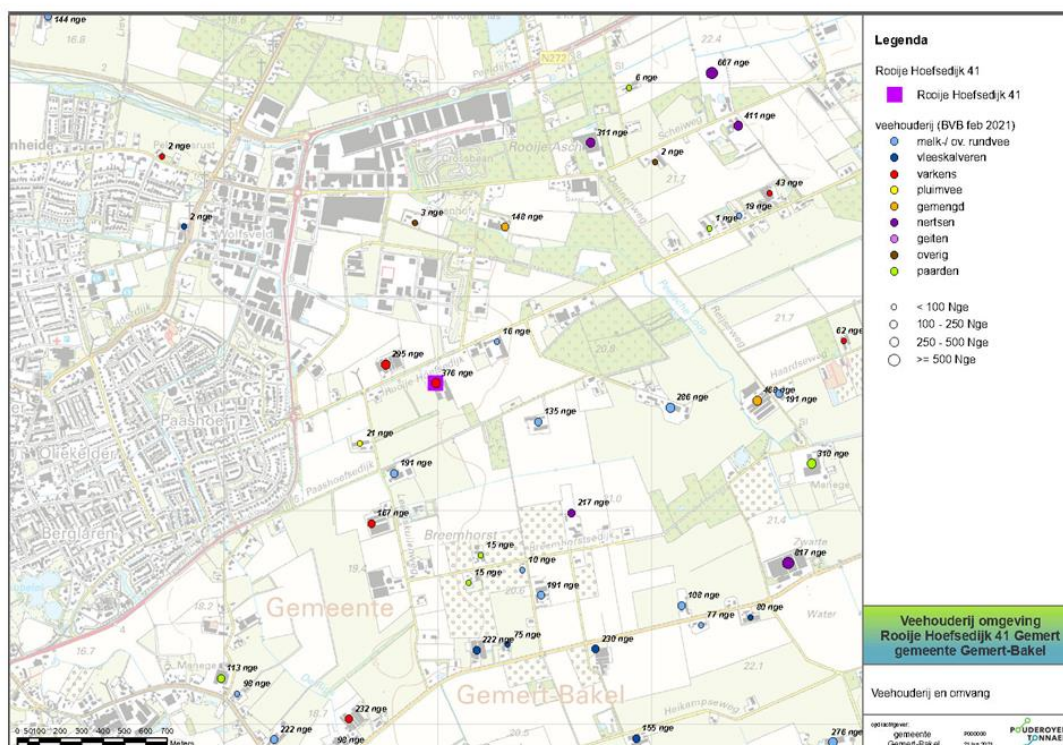
1.2 Onderzoeksvragen

De volgende onderzoeksvraag is door de onderzoekscommissie geformuleerd:

“Wat zijn de mogelijkheden om de eigenaar van de locatie Rooije Hoefsedijk 41 te doen afzien van voortzetting van het bestaande bedrijf (inclusief mogelijke aanpassingen op basis van de afgegeven omgevingsvergunning - welke nog niet onherroepelijk is), zodanig dat eigenaar hiervoor wordt gecompenseerd via voortzetting van zijn werkzaamheden elders of in welke vorm dan ook, teneinde een vorm van intensieve veehouderij op de locatie uit te sluiten?”

Daarnaast heeft de onderzoekscommissie een aantal deelvragen geformuleerd:

- Welke alternatieven om af te zien van voortzetting van het bestaande bedrijf zijn bespreekbaar voor de huidige eigenaar, alsook de voorwaarden waaronder?
- Zijn er alternatieven voor voortzetting van de onderneming tegen dezelfde voorwaarden op een andere locatie binnen of buiten onze gemeente beschikbaar?
- Welke ruimtelijke herbestemming is denkbaar op locatie Rooije Hoefsedijk 41, teneinde een vorm van intensieve veehouderij op de locatie uit te sluiten?
- Welk tijdpad en kosten zijn gemoeid met de onderzochte alternatieven en herbestemming van de locatie?
- Welke bijkomende economische voordelen in de directe omgeving van nr. 41 zijn te behalen als gevolg van het verdwijnen van de geurcirkel in geval op nr.41 geen veehouderij meer aanwezig is ?

Locatie Rooije Hoefsedijk 41 Gemert in relatie tot aard en omvang andere veehouderijen (registratie vergunde rechten veehouderijen in BVB bestand versie februari 2021)

1.3 Aanpak van het onderzoek

In onze onderzoeks aanpak onderscheiden we een aantal stappen. Deze zijn hierna kort toegelicht.

Stap 1 Beschrijven impact beëindigen varkenshouderij op de omgeving

Om in beeld te brengen wat de eventuele “baten” zijn van het beëindigen van de bestemming intensieve veehouderij Rooije Hoefsedijk 41 (RH41) in Gemert, is op basis van de in december 2020 verleende omgevingsvergunning nader ingegaan op de impact van de varkenshouderij op de omgeving.

Onderdelen van deze analyse zijn o.a.

- de geurbelasting van RH41 op woningen en andere gevoelige functies in de omgeving;
- de zogenaamde omgekeerde werking van RH41 (op basis van geurcontouren) en het effect van het wegvallen van deze geurcontouren op ontwikkelingsmogelijkheden van andere functies in de omgeving van de varkenshouderij;
- De bijdrage van RH41 in de cumulatieve geurbelasting in de omgeving van de locatie Rooije Hoefsedijk 41;
- De concentratie van (intensieve) veehouderijen in het gebied rondom de Rooije Hoefsedijk inclusief de ontwikkeling van die concentratie in de afgelopen jaren;
- De stikstofbelasting op omliggende natuurgebieden en verder weg gelegen Natura2000-gebieden, om zo de effecten van het beëindigen van de varkenshouderij op deze locatie in perspectief te kunnen plaatsen van recente stoppersregelingen gericht op vermindering van de stikstofbelasting van Natura2000-gebieden

Stap 2 Vergelijking impact met andere varkenshouderijen in Gemert-Bakel

De effecten zoals beschreven bij stap 1 zijn gerelateerd aan de bijdragen van andere varkenshouderijen in Gemert-Bakel. Dit om het effect van het mogelijk beëindigen van de varkenshouderij aan de Rooije Hoefsedijk 41 te relateren aan de effecten van andere varkenshouderijen in de gemeente. En om te verkennen of er veel of weinig locaties zijn met een beperktere impact op de omgeving.

Als er veel locaties zijn met een lagere impact is de kans groter dat een verplaatsing naar een andere locatie binnen de gemeente per saldo tot voordelen voor de omgeving leidt. Zijn er weinig locaties met een beperktere impact op de omgeving, dan is de kans veel kleiner dat verplaatsing naar een andere locatie per saldo tot voordelen voor de omgeving leidt.

Stap 3 Inventariseren en concretiseren alternatieven voor de ondernemer

Op basis van overleg met de ondernemer / familie is geïnventariseerd welke alternatieven bespreekbaar zijn en welke voorwaarden de ondernemer daarbij stelt en welke andere zaken voor de ondernemer/familie van belang zijn. Op basis van dat overleg is een verkenning uitgevoerd naar alternatieve locaties en naar een alternatieve invulling van de locatie Rooije Hoefsedijk 41.

Het alternatief is verplaatsing is uitgewerkt in de vorm van een inventarisatie van mogelijke herbestemmingen en een kostenraming, waarin is ingegaan op kosten van sanering van bedrijfsgebouwen, kosten voor bouw van stallen en baten of afschrijvingen i.v.m. een mogelijke herbestemming.

1.4 Leeswijzer

- In hoofdstuk 2 is ingegaan op de resultaten van stap 1 (impact varkenshouderij op de omgeving).
- In hoofdstuk 3 is deze impact gerelateerd aan de impact van andere varkenshouderijen (stap 2).
- In hoofdstuk 4 is ingegaan op mogelijke alternatieve locaties, een mogelijke herbestemming van de locatie Rooije Hoefsedijk 41 en de kostenraming voor verplaatsing (stap 3).
- In hoofdstuk 5 is een samenvatting van de bevindingen opgenomen en is relatie tussen de te maken afwegingen m.b.t. de casus Rooije Hoefsedijk 41 in het perspectief van het gemeentelijk beleid t.a.v. toekomstige gebieden voor verstedelijking en de ontwikkeling van de intensieve veehouderij geplaatst.

2 Varkenshouderij Rooije Hoefsedijk 41

2.1 Inleiding

De locatie Rooije Hoefsedijk 41 te Gemert wordt gevormd door de percelen kadastraal bekend als gemeente Gemert, sectie O, nummers 2878 en 2879. Het oppervlak van deze percelen beslaat een oppervlak van ca. 5,36 ha.

De locatie Rooije Hoefsedijk 41 is gelegen in het buitengebied van de gemeente Gemert-Bakel, ten oosten van de kern Gemert. De afstand vanaf de locatie tot aan de woonbebouwing van de Gemertse wijk Paashoef bedraagt ca. 700 meter. Het buitengebied van de gemeente strekt zich verder uit in oostelijke richting. Belangrijke ontwikkeling in het buitengebied in de omgeving van deze locatie is dat de nertsenhouderijen zijn beëindigd en een tweetal varkenshouderijen in de omgeving deelneemt aan de regeling sanering varkenshouderij. Waaronder een locatie gelegen aan de overzijde van de locatie Rooije Hoefsedijk 41 (Rooije Hoefsedijk 38).

2.2 Omgevingsvergunning voor uitbreiding varkenshouderij

2.2.1 Beëindiging varkenshouderij Wolfsboscheweg

De gemeente Gemert-Bakel heeft op 6 september 2017 de varkenshouderij aan de Wolfsboscheweg 29 in Gemert aangekocht van familie Jans in verband met de ontwikkeling van een bedrijventerrein. De familie Jans was voornemens het bedrijf te verplaatsen. Voor de varkenshouderij op de Wolfsboscheweg 29 is op 4 augustus 2015 een revisievergunning verleend en vanwege de verkoop van de locatie is deze vergunning ingetrokken op 31-7-2018. Deze intrekking geldt vanaf 1-1-2019. In 2019 zijn de stallen gesloopt en is de locatie opgeleverd aan de gemeente.

De vergunning van 2015 zag toe op 3.912 varkens:

- 298 guste en dragende zeugen
- 76 kraamzeugen
- 740 gespeende biggen
- 2 dekberen
- 2.796 opfokzeugen/vleesvarkens

De aankoop van de varkenshouderij aan de Wolfsboscheweg 29 in 2017 is tot stand gekomen na een lange periode van overleg tussen de gemeente en de familie Jans. Dit blijkt uit o.a. uit gespreksverslagen die op verzoek van de raad (beantwoording raadsvragen 2021.32) ter beschikking zijn gesteld. In een gespreksverslag uit 2005 is al melding gemaakt van gesprekken die al enige jaren daarvoor zijn gevoerd. Medio 2011 zijn onderhandelingen over de aankoop van de locatie door de gemeente beëindigd. In 2016 zijn de onderhandelingen opnieuw opgestart.

Centraal thema in die gesprekken was de toekomst van de varkenshouderij in relatie tot de verdere ontwikkeling (uitbreiding) van het bedrijventerrein Wolfsveld. Waarbij er naast de optie voor aankoop en verplaatsing ook gesproken is om de mogelijkheden om een deel van de gewenste uitbreiding van het bedrijventerrein Wolfsveld te realiseren zonder verplaatsing van het varkensbedrijf aan de Wolfsboscheweg 29. Aandachtspunten daarbij waren o.a.

- de invloed van de bedrijven op het bedrijventerrein op het varkensbedrijf (zoals de omgekeerde werking – de invloed op ontwikkelmogelijkheden van het varkensbedrijf - en geluidsbelasting – invloed van het bedrijventerrein op het woon- en leefmilieu), en
- de invloed van het varkensbedrijf op het kunnen realiseren van delen van het bedrijventerrein, vanwege de omgekeerde werking en het woon- en leefmilieu op het bedrijventerrein.

In dat kader zijn er ook procedures bij de rechter gevoerd. Dit heeft er toe geleid dat de geurnorm van het bedrijventerrein Wolfsveld (onderdeel bebouwde kom, reguliere geurnorm 3 Ou) is versoepeld naar een norm van 14 Ou in de Verordening geurhinder en veehouderij Bedrijventerrein Wolfsveld (raadsbesluit 12 januari 2012). En uiteindelijk (in 2017) tot de aankoop van het varkensbedrijf door de gemeente

In de verkennende gesprekken is aanvankelijk ook gesproken over de locatie voor hervestiging van het bedrijf, zoals een locatie in een landbouwontwikkelingsgebieden. Zover wij hebben kunnen nagaan en zoals ook blijkt uit navraag bij de gemeente en bij de familie Jans, zijn er in de definitieve overeenkomst geen afspraken gemaakt over de locatie voor hervestiging van het varkensbedrijf van de familie Jans. Opvallend is daarbij dat de locatie die door de familie Jans is aangekocht (Rooije Hoefsedijk 41) ook gelegen is nabij het bedrijventerrein Wolfsveld en er wederom knelpunten zijn m.b.t. het kunnen realiseren van een deel van het bedrijventerrein i.v.m. de omgekeerde werking.

2.2.2 Aanvraag omgevingsvergunning uitbreiding Rooije Hoefsedijk

Voor de verplaatsing van de varkenshouderij heeft de familie Jans de varkenshouderij op de locatie Rooije Hoefsedijk 41 in Gemert aangekocht en voor een uitbreiding op deze locatie op 2 augustus 2019 een omgevingsvergunning aangevraagd. Het college van B&W van Gemert-Bakel heeft op 15 december 2020 deze omgevingsvergunning verleend.

Tegen dit besluit is beroep aangetekend. De Rechtbank Oost-Brabant heeft hierover uitspraak gedaan op 12 januari 2022. De rechtbank heeft het ingestelde beroep gegrond verklaard, omdat de aanvraag in strijd is met artikel 2.74 van de Interim Omgevingsverordening (IOV) van de provincie Noord-Brabant. Namelijk de staderingsregeling. In artikel 4.3.3. van het bestemmingsplan 'Gemert-Bakel buitengebied 2017' staat 110%, terwijl in huidige IOV een percentage van 120% genoemd staat (dat percentage is door de provincie opgehoogd). Omdat alsnog een staderingsbewijs op basis van 120% is overlegd en door de rechtbank akkoord is bevonden, heeft de rechtbank bepaald dat de rechtsgevolgen van de verleende omgevingsvergunning in stand blijven. De overige beroepsgronden, die o.a. toezien op de geurbelasting en de geluidsbelasting van het bedrijf, zijn afgewezen. Tegen de uitspraak van de Rechtbank Oost-Brabant kan beroep worden aangetekend. De termijn waarop dat mogelijk is, is nog niet verstreken. Als er geen beroep wordt aangetekend, is de omgevingsvergunning van 15 december 2020 onherroepelijk.

Voor de inrichting zijn eerder de volgende vergunningen verleend en meldingen geaccepteerd:

<i>Soort</i>	<i>Datum</i>	<i>Kenmerk</i>	<i>Onderwerp</i>
Revisievergunning	19 april 2011	WM/4401-254822	Nieuwe stal C10, uitbreiding stal 7 en luchtwassers op bestaande stallen 2, 3 en 4.
Milieuneutrale wijziging	6 november 2012	604169-4695	Type luchtwasser wordt gewijzigd naar BWL 2010.26.
Milieuneutrale wijziging	10 juli 2018	Z.75919/D.359472	In stal 1 wordt het luchtkanaal anders uitgevoerd, in stal 6 worden opfokzeugen gehouden in plaats van vleesvarkens.

De rechtsgeldige vergunde situatie van 2018 zag toe op 4.527 varkens en 16 paarden:

- 1.660 gespeende biggen
- 120 guste en dragende zeugen
- 363 kraamzeugen
- 3 dekberen
- 2.381 opfokzeugen/vleesvarkens
- 16 paarden

Een deel van de stallen is nog traditioneel, een deel is voorzien van een brongericht emissiearm stalsysteem en een deel is voorzien van een chemische luchtwasser 95%:

Vergunde emissies onderliggende vergunde situatie 2018 (o.b.v. huidige emissiefactoren):

Ammoniakemissie: 5.436 kg NH₃
Geuremissie: 62.181 Ou/sec
Fijnstof emissie: 526 kg PM₁₀

In de op 15 december 2020 verleende vergunning wordt van zeugen, gespeende biggen en vleesvarkens omgeschakeld naar alleen gespeende biggen en vleesvarkens. Dit gaat gepaard met een uitbreiding van 4.527 varkens naar 8.616 varkens:

- 3.840 gespeende biggen
- 4.776 vleesvarkens

Ammoniakemissie: 4.423 kg NH₃
Geuremissie: 86.527 Ou/sec
Fijnstof emissie: 425 kg PM₁₀

Voor 3.840 biggen en 2.976 vleesvarkens wordt een nieuwe stal gebouwd die is aangesloten op een gecombineerde biologische luchtwasser 85% ammoniakreductie, 45% geurreductie en 80% fijnstof reductie (BWL 2007.02.V6). Eén bestaande vleesvarkensstal voor 1.800 vleesvarkens blijft behouden en is voorzien van een brongericht emissiearm stalsysteem (BWL 2004.05.V4). De rest van de bestaande stallen wordt gesloopt. Verder wordt er een loods gebouwd. Er is geen sprake van brijvoer of mestbewerking/-verwerking.

De nieuwe vleesvarkens en biggenstal wordt uitgevoerd met ventilatoren achter de luchtwasser in cascaderегeling (gescheiden afzuigkanalen en ventilatoren voor vleesvarkens en biggen), om zo de uittredesnelheid te verhogen en de geurbelasting naar de omgeving te verlagen (meer verdunning van de stallucht). In de vergunning is de worstcase benadering voor de uittredesnelheid van biggenstal onderbouwd en ook aangehouden.

Op de locatie RH41 is er in de beoogde nieuwe situatie (vergund 2020) sprake van een toename van de geuremissie en een afname van fijn stof- en ammoniakemissie ten opzichte van de bestaande situatie (vergund 2018). Verschil vergund 2020 t.o.v. vergund 2018 RH41:

- geur +24.346 OU
- ammoniak -1.011 kg NH₃
- fijnstof: -101 kg PM₁₀

De emissies van geur, fijn stof en ammoniak zijn met 8.616 varkens in de beoogde nieuwe situatie op RH41 (vergund 2020) lager dan de emissies bij de combinatie van de voormalige vergunde situaties op RH41 (vergund 2018) en Wolfsboscheweg 29 (vergund 2015) met samen 8.439 varkens.

2.2.3 Nog door te voeren aanpassing stallen vanwege eisen provincie

In de verleende vergunning 2020 voor RH41 voldoet de vleesvarkensstal 10 die wordt behouden met een emissiefactor van 1,5 kg NH₃/dier nog niet aan de toekomstige emissie-eis (de maximale ammoniak emissie per dierplaats) van de provincie Noord-Brabant van maximaal 0,45 kg NH₃/dierplaats.

Stal 10 dient per 1-1-2024 voorzien te zijn van een luchtwasser met een ammoniakreductiepercentage van 85%, waarvoor er nog een nieuwe omgevingsvergunning moet worden aangevraagd. Gelet op de tijd die gemoeid is met het beoordelen en afhandelen van een nieuwe omgevingsvergunning en de realisatie van de aanpassingen, zal deze aanvraag binnen afzienbare tijd moeten worden ingediend. Stal C10 hoeft pas 1-1-2028 aangepast te zijn, maar mogelijk wordt dan ook stal C10 meteen aangesloten op de luchtwasser.

Dus de omgevingsvergunning van december 2020 is nog geen “eindplaatje”. Modernisering van stallen gaat veelal gepaard met een verzoek tot uitbreiding. Binnen het bouwblok zijn er mogelijkheden voor de bouw van een nieuwe varkensstal, o.a. ter plaatste van de loods.

Initiatiefnemer en gemeente hebben afspraken gemaakt over aanpassing van de bestaande stal en een verklaring tot inspanningsverplichting ondertekend, waarin staat dat binnen 3 maanden na onherroepelijk worden van de omgevingsvergunning zoals verleend in december 2020 een nieuwe aanvraag ingediend wordt voor het plaatsen van een luchtwasser op stal 10-C10. Zoals hiervoor is aangegeven is dit per 1 januari 2024 vereist op basis van provinciale regels (resultaatverplichting). De afspraken tussen gemeente en initiatiefnemer voegen aan die verplichting niets toe, tenzij de provinciale regels op dit punt in de toekomst aangepast worden. Uit de uitspraak van de Rechtbank Oost-Brabant volgt dat de inspanningsverplichting geen onderdeel is van de beslissing over het verlenen van de omgevingsvergunning.

Stal 10/C10 heeft een brongericht emissiearm stalsysteem en een geuremissiefactor van 17,9 Ou/dier. De geuremissie zal dalen als stal 10/C10 voorzien wordt van een gecombineerde biologische luchtwasser 45% geurreductie. De combinatie van het bestaande emissiearme stalsysteem en de luchtwasser 45% resulteert in een geuremissiefactor van 9,8 Ou/dier. Hierdoor bedraagt de te behalen afname – 14.580 Ou (bij een gelijk aantal dieren). Indien alleen de luchtwasser wordt aangevraagd bedraagt de emissiefactor 12,7 Ou/dier en dan bedraagt de te behalen afname – 9.360 Ou (bij een gelijk aantal dieren)

Indien het toepassen van de luchtwasser gepaard gaat met een uitbreiding van het aantal varkens, zal de afname beperkt zijn of kan er mogelijk sprake zijn van een toename van de geuremissie.

2.3 Geur in relatie tot de woon- en leefomgeving

Geuremissie

Op RH41 neemt in de beoogde situatie de geuremissie toe tot 86.527 Ou/sec (vergund 2020). Dit is het gevolg van wijzigen van diercategorieën en het uitbreiden in dieren.

Afstand tot voor gevoelige objecten

De meest nabij gelegen woning ligt in de beoogde situatie (vergund 2020) op circa 200 meter van het meest nabijgelegen emissiepunt. De woonkern Gemert ligt op circa 750 meter afstand. Binnen een straal van 250 meter liggen 4 agrarische bedrijfswoningen waarvan 3 (voormalige) bedrijfswoningen van veehouderijen. Deze voormalige bedrijfswoningen worden op basis van de Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) niet beschermd door geurnormen maar enkel door een vaste afstand (voor het buitengebied is de minimum afstand 50 meter). Aan deze minimumafstanden uit de Wgv wordt voldaan.

De GGD adviseert een afstand van 250 meter als minimum afstand tussen veehouderij en gevoelige bestemmingen, zoals woningen. Ook voormalige bedrijfswoningen waarbij er geen binding meer is met veehouderij-activiteiten beschouwt de GGD als gevoelige bestemming (GGD-richtlijn medische Milieukunde Veehouderij en gezondheid, RIVM rapport 2020-0092, 2020). Aan dit GGD-advies wordt niet voldaan.

De geurbelasting t.g.v. geur uit stallen van veehouderijen wordt uitgedrukt in de voorgrondbelasting en in de achtergrondbelasting. Met de voorgrondbelasting, ook wel individuele belasting genoemd, wordt de geurbelasting van 1 veehouderij op een geurgevoelig object zoals een woning, bedoeld. Bij de vergunningverlening van veehouderijen wordt getoetst op de hoogte van de voorgrondbelasting en/of de afstand tussen een stal waar dieren worden gehuisvest en de gevel van een nabij gelegen woning of andere gevoelige objecten. De achtergrondbelasting, ook wel de cumulatieve belasting genoemd, bestaat uit de geurbelasting van alle veehouderijen samen op een voor geur hinder gevoelig object

Dit onderscheid wordt gemaakt, omdat onderzoek heeft uitgewezen dat de geurhinder door de voorgrondbelasting anders is dan die door de achtergrondbelasting: Als één bedrijf een bepaalde geurbelasting (de voorgrondbelasting) veroorzaakt, leidt dat tot meer hinder dan wanneer meer bedrijven samen dezelfde geurbelasting veroorzaken (de achtergrondbelasting). Zie het hiervoor genoemde RIVM-rapport / GGD-richtlijn.

Voorgrondbelasting

Door het verhogen van de uittredesnelheid door de ventilatoren achter de luchtwasser te plaatsen met een cascaderегeling wordt de geur uit de stallen meer verdund en wordt daardoor de geurbelasting op voor geur gevoelige woningen verlaagd en voldoet de geurbelasting in de vergunning van 2020 aan de gemeentelijke geurnormen (voorgrondbelasting):

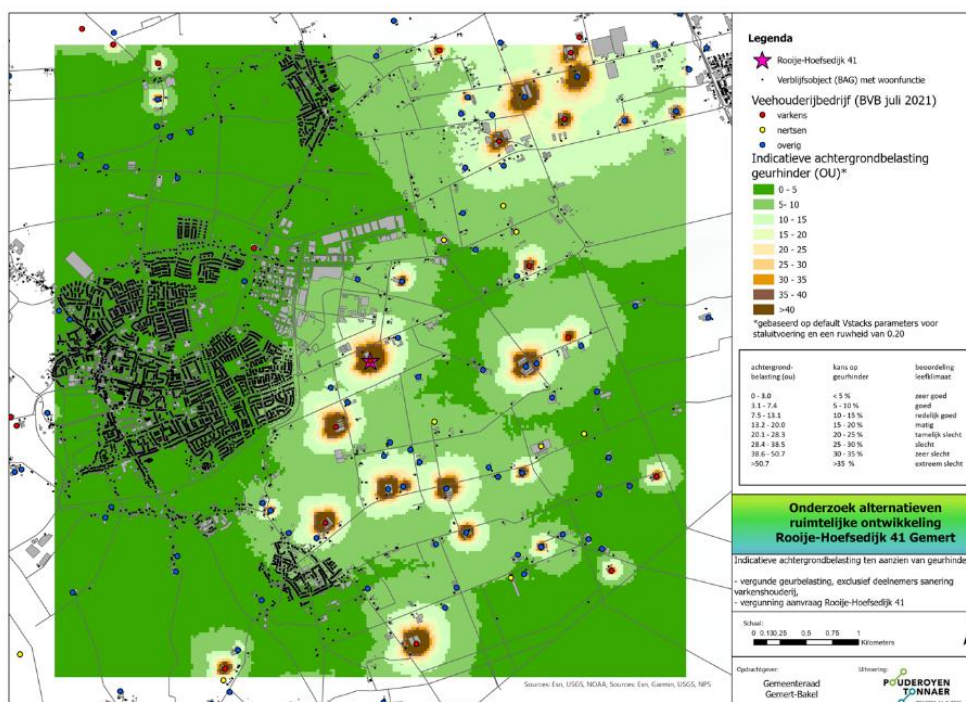
<i>Geurvoelig object</i>	<i>Geurnorm [ou/m3]</i>	<i>Geurbelasting RH41</i>
		<i>Vergund 2020</i>
Rooije Hoefsedijk 30	5	2,9
Rooije Hoefsedijk 30a	5	2,6
Rooije Hoefsedijk 27	5	2,3
Slenk 102	2	1,6
Slenk 109	2	1,8
Vadem 23	2	1,8
Sparrenweg 7	14	4,1
Leemskuilen 29	5	1,9
Hanekampseweg 15	14	0,8
Breemhorstsedijk 27	14	1
Leemskuilenweg 13	5	0,8
Sparrenweg 5 (1)	14	6,1
Sparrenweg 5 (2)	14	6
Oerstroam 50	14	6,9

Gezondheidskundige advieswaarden geur, voorgrondbelasting

De GGD adviseert voor de bebouwde kom met een overwegende woonfunctie een voorgrondbelasting van maximaal 2 Ou en voor het buitengebied en gemengde gebieden een maximale voorgrondbelasting van 5 Ou. Zowel in het buitengebied als op het bedrijventerrein Wolfsveld is er sprake van een overschrijding van die advieswaarden. De normen/grenswaarden die zijn opgenomen in de gemeentelijke geurverordening komen voor de kern Gemert en het buitengebied dat is aangeduid als “beperkingen veehouderij” (voormalige extensiveringsgebieden) overeen met de advieswaarden van de GGD. Voor de overige delen van het buitengebied en het bedrijventerrein zijn de gemeentelijk aanmerkelijk soepeler. De gemeente kan deze advieswaarden of andere strengere normen wel opnemen in haar eigen regels en “juridisch verankeren” t.b.v. de beoordeling aan aanvragen in de toekomst. Die mogelijkheden zijn opgenomen in de Wet geurhinder en veehouderij en in de Omgevingswet.

Achtergrondbelasting geur

De achtergrondbelasting bedraagt in de beoogde situatie (vergund 2020) op de meest nabij gelegen woning in de woonkern circa 7,5 OU/m³ en op de meest nabijgelegen woning in het buitengebied 17,1 OU/m³. Deze achtergrondbelasting wordt bepaald door meerdere andere veehouderijen in de omgeving (zie onderstaand figuur). Op de meeste locaties is sprake van een beperkte toename van de achtergrondgeurbelasting door de uitbreiding van de veehouderij RH41 en uitbreiding van de geuremissie. De toename van de achtergrondbelasting bedraagt maximaal 0,7 OU/m³.

Berekende achtergrondbelasting op basis van registratie dierplaatsen en stalsystemen BVB juli 2021, inclusief RH41 vergund december 2020 en exclusief nertsen en deelnemers sanering varkenshouderij

De achtergrondbelasting voldoet aan de normen die daarvoor zijn opgenomen in de Interim Omgevingsverordening (IOV) van de provincie Noord-Brabant. De kans op geurhinder (achtergrondbelasting) op geurgevoelige objecten mag in de bebouwde kom niet hoger zijn dan 12% en in het buitengebied niet hoger dan 20%. Uitgezonderd de gevallen dat de achtergrondbelasting in de bestaande situatie reeds hoger is en er maatregelen worden getroffen door de veehouderij die tot een daling leiden van de achtergrondbelasting welke ten minste de eigen bijdrage aan de overschrijding van de achtergrondbelasting compenseert. Als er geen eigen dosis-effectrelatie beschikbaar is, dan wordt het aantal odour units (ouE/m³) bepaald aan de hand van tabel A uit bijlage 6 behorende bij de Handreiking bij de Wet geurhinder en veehouderij. Uit deze tabel blijkt dat in een concentratiegebied bij een percentage van 12% de norm 10 ouE/m³ (hierna 10 Ou) in de bebouwde kom bedraagt en dat bij 20% een norm van 20 ouE/m³ (hierna 20 Ou) voor objecten in het buitengebied bedraagt.

De achtergrondbelasting voldoet ook aan de toetswaarden m.b.t. de achtergrondbelasting (grenswaarden voor een aanvaardbaar woon- en leefklimaat) uit de Beleidsregel ruimtelijke ontwikkelingen en geurhinder gemeente Gemert-Bakel 2013. Voor de kern Gemert bedraagt deze maximaal 11Ou, voor het buitengebied nabij RH41 maximaal 20 Ou en voor het bedrijventerrein en landbouwontwikkelingsgebieden maximaal 28 Ou. De achtergrondbelasting in het buitengebied voldoet niet aan de streefwaarden voor het buitengebied uit deze beleidsregel (maximaal 13 Ou), wel aan de streefwaarden voor de bebouwde kom (maximaal 8 Ou) en voor het bedrijventerrein (maximaal 20 Ou).

Gezondheidskundige advieswaarden geur, achtergrondbelasting

De GGD adviseert voor de bebouwde kom met een overwegende woonfunctie een achtergrondbelasting van maximaal 5 Ou en voor het buitengebied en gemengde gebieden een maximale achtergrondbelasting van 10 Ou. Zowel in het buitengebied als in een deel van de kern Gemert en op het bedrijventerrein Wolfsveld is er sprake van een overschrijding van die advieswaarden. Hierbij wordt opgemerkt dat de gezondheidskundige advieswaarde, die strenger zijn dan de wettelijke waarden, is niet de waarde waaraan de juridische toetsing op dit moment plaatsvindt. De normen/grenswaarden die zijn opgenomen in de IOV (provincie) en de gemeentelijke Beleidsregel ruimtelijke ontwikkelingen en geurhinder gemeente Gemert-Bakel 2013 zijn aanmerkelijk soepeler. De gemeente kan deze advieswaarden of andere strengere normen wel opnemen in haar eigen regels en "juridisch verankeren" t.b.v. de beoordeling aan aanvragen in de toekomst. De gemeente heeft de beleidsvrijheid om strenger te zijn in haar toetsing dan de normen m.b.t. achtergrondbelasting die de provincie in haar omgevingsverordening heeft opgenomen.

De geuremissie neemt toe in de beoogde situatie (vergund 2020), ook als de bestaande stal 10/C10 voorzien wordt van een luchtwasser 45% i.c.m. het bestaande emissiearme stalsysteem. De geurbelasting op omliggende woningen wordt verlaagd door ventilatoren achter de luchtwasser te plaatsen met een cascaderегeling en hiermee de uittredesnelheid te verhogen. Ook de hoge schoorsteenhoogte heeft een verlagend effect voor de geurbelasting.

De geurbelasting voldoet aan de gemeentelijke en provinciale geurnormen. Er is geen sprake van een overschrijding van geurnormen en een zogenaamde overbelaste situatie. De geurbelasting in de omgeving van RH41 voldoet niet aan de gezondheidskundige advieswaarden m.b.t. geur, maar dat geldt voor een groot deel van het grondgebied van de gemeente Gemert-Bakel.

2.4 Geur en het bedrijventerrein

2.4.1 Omgekeerde werking

De normen van de Wet geurhinder en veehouderij gelden in beginsel alleen voor de beoordeling van een aanvraag omgevingsvergunning voor bijvoorbeeld een uitbreiding van een varkenshouderij. Dit heet ook wel de 'directe werking' of 'directe norm'. Voor de Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) in werking trad, gold deze norm ook in de omgekeerde situatie: als een bestaand agrarisch bedrijf werd geconfronteerd met een nieuwe woonwijk of een nieuw bedrijventerrein. In het kader van de 'omgekeerde werking' werden dan dezelfde afstandsnormen toegepast als in de directe werking. Met de inwerkingtreding van de Wgv trad een geheel nieuwe systematiek van normering in werking. In verband daarmee rees de vraag of de normen van de Wgv op dezelfde manier als bij de vroegere stankwetgeving zouden werken in de "omgekeerde werking". Intussen zijn enkele uitspraken gedaan door de hoogste rechter (de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State), die hierin duidelijkheid scheppen. Onder meer uit de uitspraak in de zaak Laarbeek (Afdeling bestuursrechtspraak van 7 oktober 2009) blijkt dat de normen van de Wgv niet in de omgekeerde werking van toepassing zijn. De directe norm geldt wel in het kader van de verlening van een omgevingsvergunning aan een agrarisch bedrijf, maar niet bij de ontwikkeling van nieuwe woonwijken en bedrijventerreinen.

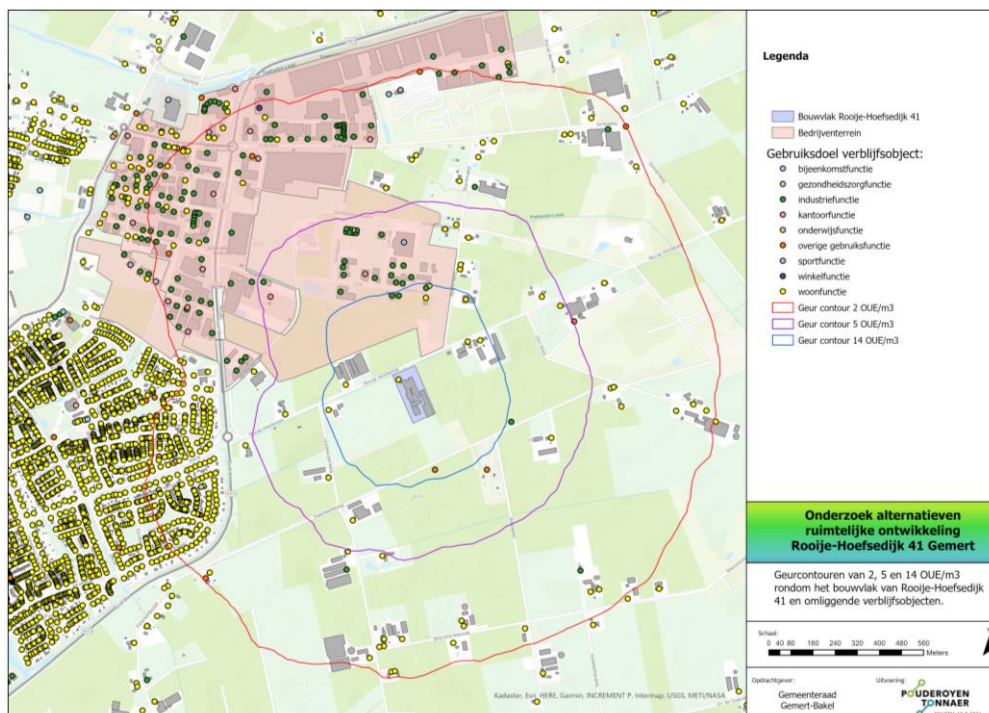
Ook uit andere uitspraken is intussen gebleken dat het mogelijk is om binnen de belemmerende contouren te bouwen, mits aan twee voorwaarden wordt voldaan:

- De nieuwe ontwikkelingen mogen geen extra belemmeringen opleveren voor de ontwikkeling van agrarische bedrijven in de omgeving.
- Er dient sprake te zijn van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat, zoals dat is vastgelegd in een beleidsregel of besluit voor de betrokken ontwikkeling.

Vaste jurisprudentie bij ruimtelijke besluiten is dat door de nieuwe bestemmingen er geen sprake mag zijn van een aantasting van de bestaande rechten van de omliggende veehouderijen. In beginsel dient bij het bepalen van de rechten het agrarische bouwblok als uitgangspunt voor het meten van de geurbelasting contouren te worden genomen. Dit omdat veehouderijen rechten hebben om hun emissiepunten te verschuiven binnen het vastgestelde bouwblok (de zogenaamde 'vergunde rechten'). Het kan echter ook zo zijn dat het bedrijf zijn bouwblok niet in zijn geheel kan benutten voor de vestiging of verplaatsing van emissiepunten, bijvoorbeeld door de aanwezigheid van al bestaande geurgevoelige objecten. Uit de jurisprudentie blijkt dat men dan mag uitgaan van de grens van de bebouwing, een te benutten deel van het bouwblok of een bestaand emissiepunt. Uitgaande van de vergunde rechten van een veehouderij, de geurnorm(en), het agrarisch bouwblok en de ligging van de stallen en al bestaande voor geurhinder gevoelige objecten, kan bepaald worden of de realisatie van een nieuw voor geurhinder gevoelig object leidt tot een aantasting van de rechten: ligt de nieuwe bestemming binnen de geurcontour en zijn er geen andere bestaande geurgevoelige objecten die op kortere afstand liggen?

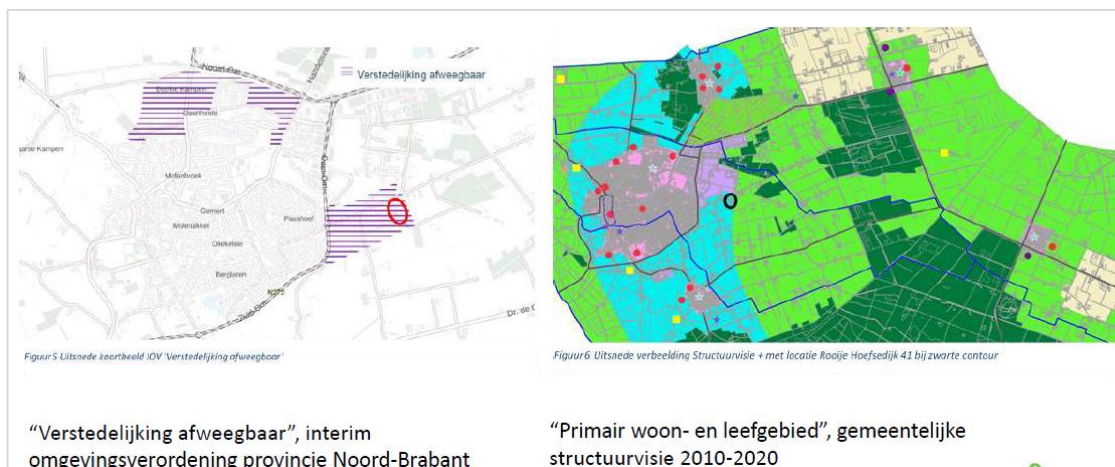
In onderstaand figuur zijn de geurcontouren rondom RH41 weergegeven in de beoogde nieuwe situatie (vergund 2020), geprojecteerd rondom het bouwvlak van RH41. Een deel van de 14 OU contour rondom het bouwvlak van RH431 overlapt met het bedrijventerrein en vormt daarmee op basis van de huidige wetgeving een blokkade voor nieuwe gebouwen op het bedrijventerrein waar mensen verblijven (geurgevoelige functies). Ook als rekening wordt gehouden met bestaande gevoelige objecten (de omgekeerde werking is daardoor iets minder groot dan de 14 OU contour rondom het bouwvlak van RH41)

De impact van de omgekeerde werking voor eventuele nieuwe woongebieden is nog groter dan op het bedrijventerrein. De gemeentelijke norm voor de bebouwde kom van Gemert is 2 Ou.

Geurcontouren rondom bouwblok beoogde nieuwe situatie RH41 (vergund 2020)

In het gebied rondom RH41 is er op basis van provinciaal beleid ruimte voor verstedelijking, net als op basis van de gemeentelijke structuurvisie. Er zijn op dit moment geen concrete plannen of initiatieven m.b.t. verdere verstedelijking bekend. Als verdere verstedelijking op lange termijn wenselijk wordt geacht of het van belang blijft om dit gebied als reservering voor uitbreiding van het bedrijventerrein of woongebieden in stand te houden, is terughoudendheid t.a.v. de ontwikkeling van intensieve veehouderij in het zoekgebied wenselijk. Dat veronderstelt aanpassing van het ruimtelijke beleid t.a.v. de intensieve veehouderij in dit zoekgebied en mogelijk ook voor andere zoekgebieden voor verstedelijking, omdat die zoekgebieden niet c.q. slechts beperkt samenvallen van het eerder begrensde gebied beperking veehouderij. Dat geldt niet alleen voor RH41, maar ook voor andere veehouderijen en mogelijk conflicterende functies in dergelijke gebieden.

Uitsneden kaart verstedelijking IOV (l) en Structuurvisie (r) met aanduiding RH41

Het gebied “verstedelijking afweegbaar” in de omgeving van de locatie RH41 is al lange tijd opgenomen in de provinciale beleidskaders (de interim omgevingsverordening en de voorgangers daarvan, zoals de Interim Structuurvisie en Paraplunota uit 2008 en de daaraan gekoppelde uitwerkingsplan stedelijke regio Zuidoost Brabant, waarin het gebied nabij de locatie RH41 is aangeduid als te ontwikkelen bedrijventerrein 2005-2015.

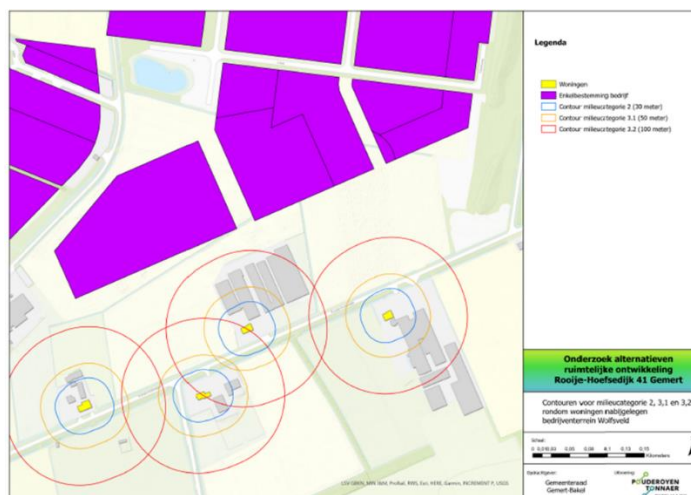
Uitsneden plankaart “Uitwerkingsplan stedelijke regio Zuidoost-Brabant”

Een van de voorwaarden die genoemd is bij de mogelijkheid van het college om bij een omgevingsvergunning af te wijken van het bestaande oppervlakte dierenverblijf is de vraag of er rekening is gehouden met de bestaande en toekomstige functies in de omgeving en de effecten van de uitbreiding op deze functies, waaronder de effecten vanwege milieuaspecten en volksgezondheid. Bij de beantwoording van zienswijzen is aangegeven dat er bijvoorbeeld in de berekening van de achtergrondbelasting geur ook diverse locaties op het bedrijventerrein meegenomen. Het is voor de opstellers van dit rapport (nog) niet duidelijk of ook is afgewogen of een uitbreiding zoals aangevraagd, mogelijk gevolgd door een nieuwe aanvraag die toeziet op uitbreiding, wenselijk is gelet op de invulling van het bedrijventerrein en mogelijk ook de invulling van het zoekgebied verstedelijking. Het college had immers ook kunnen besluiten geen gebruik te maken van de mogelijkheid om af te wijken, te willen kiezen voor een andere procedure of eerst duidelijkheid te willen hebben over de gewenste ontwikkeling van dit gebied.

In de huidige situatie zijn de zuidelijk gelegen gronden van het bedrijventerrein Smartpark bestemd als 'Bedrijf – Uit te werken 1' en 'Bedrijf – Uit te werken 2'. Hier bestaat de mogelijkheid (onder voorwaarden) bedrijfskavels te ontwikkelen met een maximale milieucategorie 3.2. Bij een eventuele beëindiging varkenshouderij RH41 zijn niet langer geurcontouren van RH41 maar richtafstanden tot woningen maatgevend voor een eventuele uitbreiding van het bedrijventerrein Bij (maximaal) milieucategorie 3.1 voor nieuwe bedrijven is deze richtstand 50 meter (de oranje contouren in onderstaande afbeelding. Bij maximaal milieucategorie 3.2 is deze richtafstand 100 meter (de rode contouren). Dit is goed inpasbaar binnen het huidige bestemmingsplan voor Wolfsveld.

Op basis van de Programmering Bedrijventerreinen De Peel 2020 is geconcludeerd dat binnen de gemeente Gemert-Bakel de vraag naar areaal bedrijventerrein op 1 januari 2020 ca. 5,5 ha bedraagt. Het aanbod was op die peildatum ca. 5,4 ha. De actuele vraag kan nog gefaciliteerd worden, maar op termijn lijkt een uitbreiding van het aanbod wenselijk. Hierbij is uitbreiding van Wolfsveld/Smartpark in zuidelijke richting een ontwikkelingsmogelijkheid, gelet op het zoekgebied verstedelijking.

Bij een eventuele uitbreiding van het bedrijventerrein in zuidelijk richting stellen de woonfuncties voorwaarden m.b.t. de aard van de bedrijven en de milieu-impact van de bedrijven op het bedrijventerrein. Onder de Omgevingswet kan in een ruimtelijk plan (omgevingsplan) de milieugebruiksruimte concreter en specifiek per bedrijf kan worden vastgelegd. Dit is anders dan de tot op heden gebruikelijke methode, waarin in een bestemmingsplan de milieugebruiksruimte voor bedrijven en de toegelaten bedrijven wordt vastgelegd op basis van een algemene milieucategorieën (zoals 3.1 en 3.2) en een lijst van type bedrijven. Maar ondanks deze verfijningmogelijkheden zal er sprake moeten blijven van voldoende afstand tussen te vestigen bedrijven en woningen en andere gevoelige functies.

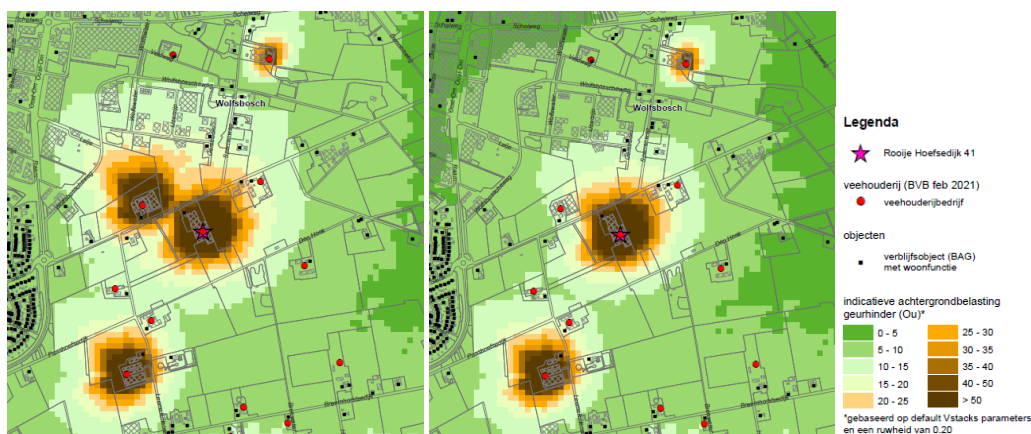

Figuur 8 Indicatieve contouren vanaf bestaande (bedrijfs)woningen (bron: Pouderoyen Tonnaer)

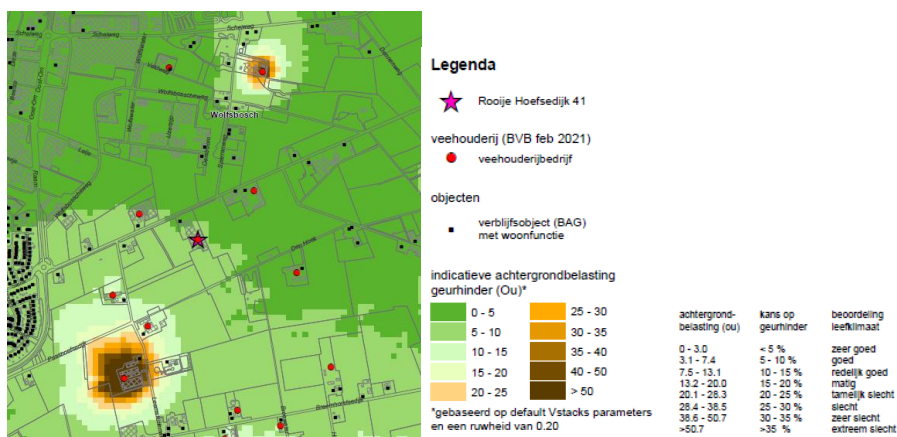
2.5 Effect beëindigen geuremissie RH41 op woon-, leef- en werkklimaat

Saneringsregeling varkenshouderij en invloed eventuele beëindiging varkenshouderij RH41

De varkenshouderij Rooije Hoefsedijk 38, ook op korte afstand gelegen van het bedrijventerrein, neemt deel aan de warme saneringsregeling varkenshouderij. In navolgende figuren is de indicatieve achtergrondbelasting in de vergunde situatie in 2021 weergegeven, met en zonder RH38 en RH41.

Achtergrondbelasting geur vergunde situatie feb.2021 (l) en vergund zonder RH38 (r)

Achtergrondbelasting geur vergunde situatie zonder RH38 én zonder RH41

Uit bovenstaand figuur blijkt dat door het beëindigen van de varkenshouderij RH38 er sprake is van een afname van de achtergrondbelasting op het bedrijventerrein, het buitengebied en de bebouwde kom (woongebieden) van Gemert. Op een groot deel van het bedrijventerrein nabij RH41 is de achtergrondbelasting lager dan de toetswaarde voor het bedrijventerrein uit de gemeentelijke beleidsregel (28 O_u) en de streefwaarde (20 O_u). Voor een deel van het bedrijventerrein ligt de achtergrondbelasting boven de gezondheidskundige advieswaarde van de GGD (10 O_u voor gemengde gebieden). Als ook de varkenshouderij RH41 zou worden beëindigd, daalt de geurbelasting op het zuidelijk deel van het bedrijventerrein en het buitengebied nabij RH41 tot ruim

onder de gezondheidkundige advieswaarde van de GGD (10 Ou). Voor een deel van de bebouwde kom van Gemert (o.a. de wijk Paashoef) ligt de achtergrondbelasting ook na het eventueel stoppen van RH41 nog steeds boven de gezondheidkundige advieswaarde voor woonkernen van 5 Ou. Dit vanwege de (grotere) invloed van de veehouderij gelegen aan Leemskuilenweg.

RH41 had kunnen deelnemen aan de saneringsregeling varkenshouderij

Voor RH41 is fictief het effect van sanering van de veehouderijlocatie onderzocht. (fictief als aanmelder van de inmiddels gesloten subsidieregeling sanering varkenshouderij, Srv). De berekende geurscore voor RH41 zou ruim voldoende zijn geweest voor deelname aan de regeling. De geurscore van RH41 is vergelijkbaar met de geurscore van deelnemer RH38.

Doel van de subsidieregeling was het op korte termijn verminderen van geuroverlast die wordt veroorzaakt door varkenshouderijlocaties in veedichte gebieden. Dit wordt gerealiseerd door op varkenshouderijlocaties die geuroverlast geven de bestaande productie van varkens en de op de locatie aanwezige productiecapaciteit definitief en onherroepelijk te beëindigen. De regeling stond open voor varkenshouders in de concentratiegebieden Zuid en Oost uit de Meststoffenwet. Varkenshouders ontvangen subsidie als ze hun productie stoppen en hun varkensrechten laten doorhalen. De hoogte van de subsidie is gebaseerd op het aantal varkensrechten en de omvang en leeftijd van de te slopen bedrijfsgebouwen. Gemiddeld is er door het rijk circa 1 miljoen euro per deelnemer toegekend. Daarnaast zijn er tussen een deel van de groep deelnemers en gemeenten & provincies afspraken gemaakt voor herbestemmingen en inzet van regelingen om deelnemers te stimuleren gebruik te maken van deze subsidieregeling.

Inzet van rijks gelden voor deelnemers van deze subsidieregeling en eventuele andere afspraken is lastig te rijmen met een toename van geuremissies op een varkenshouderij in de directe omgeving. Maar de voorwaarden uit de regeling of bestuurlijke afspraken tussen rijk – provincie – gemeenten blokkeren dit niet.

Er is geen nieuwe regeling die vergelijkbaar is met de Srv, gericht op de afname van geurbelasting door varkenshouderijen, in het vooruitzicht gesteld. Omdat er geen sprake is van een gebied waarin er sprake is van problematiek t.a.v. cumulatieve geurhinder zoals bedoeld in de afgesloten provinciale regeling Subsidieregeling urgentiegebieden Noord-Brabant, zijn er ook vanuit de provincie waarschijnlijk geen middelen beschikbaar t.b.v. beëindiging van de varkenshouderij RH41. Wel is financiering via de Ruimte voor Ruimte regeling mogelijk. Dit een beleidsregel van de provincie Noord-Brabant. Met deze regeling is het mogelijk om in ruil voor de sloop van (agrarische) bebouwing en het uit de markt halen van fosfaatrechten een nieuwe woning te ontwikkelen.

2.6 Fijn stof en endotoxinen

Fijnstof emissie uit stallen

Op RH41 bedraagt de PM10-emissie in de beoogde situatie 425 kg/jaar (vergund 2020), waarmee sprake is van een afname van de fijnstof emissie uit de stallen:

- Verschil vergund 2020 RH41 t.o.v. vergund 2018 RH41: -101 kg PM10

De emissie van fijn stof (PM10) van de veehouderij RH41 bedraagt niet meer dan 800 kg per jaar en de achtergrondconcentratie van het gebied bedraagt niet meer dan 27 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. De achtergrondconcentratie bedraagt 18,23 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. De beoogde situatie voldoet ruim aan alle wettelijke toetswaarden. De gezondheidskundige advieswaarde voor PM10 is in september 2021 aangescherpt van 20 naar 15 $\mu\text{g}/\text{m}^3$.

Endotoxinen

In zowel de huidige als bestaande situatie liggen er geen woningen binnen de endotoxine richtafstand van 132 meter. Dit betekent dat de endotoxine blootstelling vanuit dit bedrijf niet leidt tot een verhoogd gezondheidsrisico bij omwonenden. Cumulatie van endotoxinen uitstoot kan optreden, echter gezien de afstand van RH41 tot omliggende veehouderijen (excl. de gesaneerde RH38) is cumulatie van endotoxinen niet aan de orde.

Ten aanzien van fijn stof en endotoxinen is in de beoogde situatie sprake van een goed woon- en leefklimaat en een verbetering doordat de emissies afnemen.

2.7 Ammoniak en natuur

Ammoniakemissie uit stallen

Op RH41 bedraagt de ammoniakemissie in de beoogde situatie 4.423 kg NH₃/jaar (vergund 2020):

- Verschil vergund 2020 RH41 t.o.v. vergund 2018 RH41: - 1.011 kg NH₃
- Verschil vergund 2020 RH41 t.o.v. vergund 2018 RH41 + vergund 2015 Wbw29: - 3.734 kg NH₃

De bestaande vleesvarkensstal 10 - C10 voor 1.800 vleesvarkens blijft behouden en heeft een emissiefactor van 1,5 kg NH₃/dierplaats. Stal 10 moet 1-1-2024 voorzien zijn van een luchtwasser met een emissiefactor van minimaal 0,45 kg NH₃/dierplaats (luchtwasser 85%). Zie de toelichting hierover in par. 2.2.3. Het aansluiten van stal 10/C10 op een gecombineerde biologische luchtwasser 85% levert een ammoniakreductie van -1.890 kg NH₃.

In theorie kan met interne saldering nog uitgebreid worden met ongeveer 4.200 vleesvarkens. Het uiteindelijke aantal varkens wat uitgebreid kan worden zal waarschijnlijk mede bepaald worden door de het aspect geur (uitgaande van de hiervoor beschreven huidige geurnormen)

Wet natuurbescherming

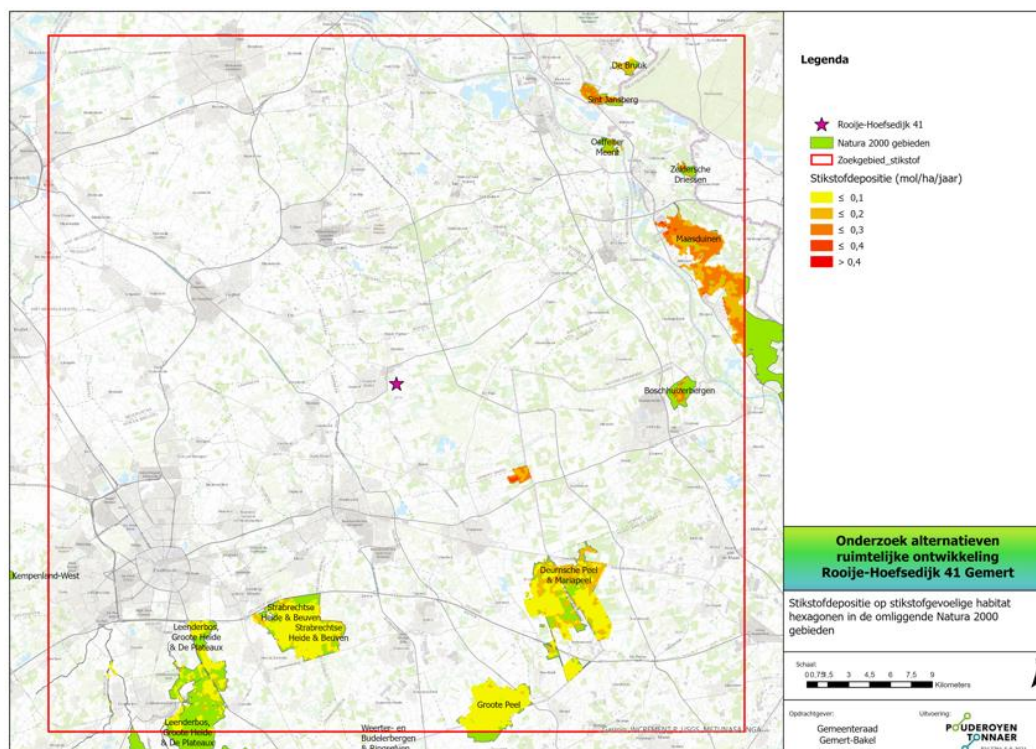
Op 2 augustus 2019 is voor de beoogde situatie een vergunning Wet natuurbescherming aangevraagd. In maart 2021 heeft de Provincie Noord-Brabant met een 'positieve weigering' aangegeven dat er vanwege de toepassing van interne saldering geen vergunningplicht meer is op grond van de Wet natuurbescherming.

Stikstofdepositie

In de beoogde situatie op RH41 (vergund2020) bedraagt de hoogste bijdrage stikstofdepositie 0,42 mol/ha/jaar op Natura2000 gebied Maasduinen.

Tabel x: Berekende stikstofdepositie op stikstofgevoelige hexagonen in Natura2000 <25km

<i>Stikstofgevoelige Natura2000 gebieden</i>	<i>Hoogste bijdrage mol N/ha/jr</i>
Maasduinen	0,42
Deurnsche Peel & Mariapeel	0,37
Sint Jansberg	0,30
Boschhuizerbergen	0,26
Zeldersche Driessen	0,25
Strabrechtse Heide & Beuven	0,17
Oeffelter Meent	0,17
De Bruuk	0,15
Leendebos, Grootte Heide & De Plateaux	0,14
Groote Peel	0,11

Stikstofdepositie RH41 vergund 2020 op stikstofgevoelige hexagonen in Natura2000

RH41 komt niet in aanmerking voor de stoppersregeling piekbelasters stikstof, voorwaarden voor een nieuwe landelijke stoppersregeling nog niet bekend

Veebedrijven met een hoge stikstofuitstoot, die dichtbij stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden zijn gevestigd en willen stoppen, kunnen in aanmerking komen voor de subsidieregeling aankoop piekbelasters stikstof. Provincies krijgen budget van het Rijk om zogenoemde piekbelasters aan te kopen, op basis van vrijwilligheid. De provincie Noord-Brabant verwacht in 3 jaar tijd 35 tot 45 veehouderijen te kunnen aankopen. Een piekbelaster is een veehouderijlocatie waarvan de stikstofdepositie op stikstofgevoelig Natura 2000-gebied meer bedraagt dan 2 mol stikstof gemiddeld per hectare per jaar. De depositie die wordt veroorzaakt door RH41 voldoet niet aan de grenswaarde van 2 mol/ha/jaar.

Aanvullend aan bovenstaande regeling is een landelijke beëindigingsregeling veehouderij (Lbv) aangekondigd. Deze regeling wordt naar verwachting in het voorjaar/medio van 2022 gepubliceerd en opengesteld. Dit is een vrijwillige regeling waarbij varkens-, rund- en pluimveehouders een subsidie kunnen krijgen om te stoppen met hun bedrijf. De regeling richt zich op een efficiënte en landelijke vermindering van stikstofneerslag. De hoogte van de drempelwaarde m.b.t. stikstofdepositie is nog niet bekend. Bij overintekening wordt geselecteerd op bedrijven met de hoogste stikstofdepositie en de meeste kosteneffectiviteit. Het lijkt niet waarschijnlijk dat de locatie RH41 bij een eventuele aanmelding en overintekening voor deze aspecten hoog zal scoren.

2.8 Bevindingen

De aangevraagde ontwikkeling van RH41 zoals in december 2020 is vergund voldoet aan de gemeentelijke, provinciale en landelijke normen en randvoorwaarden t.a.v. geur, ammoniak en fijn stof/endotoxinen. Wel er is sprake van de gezondheidskundige advieswaarden m.b.t. geur, zoals dat ook het geval is voor een groot deel van het grondgebied (vooral het buitengebied) van Gemert.

Financiering van een eventuele beëindiging van de varkenshouderij RH41 zal waarschijnlijk grotendeels via de gemeente danwel eigenaren/ontwikkende partijen op het bedrijventerrein moeten komen. Deelname aan een landelijke subsidieregeling voor stoppende varkensbedrijven was mogelijk geweest, maar die regeling is inmiddels gesloten. Naar verwachting wordt er in 2022 een nieuwe landelijke stoppersregeling geopend. Deze kan mogelijk worden benut, maar omdat de regeling focust op een kosteneffectieve manier van verlaging van de stikstofbelasting van Natura2000-gebieden, zal de locatie RH41 bij overintekening geen hoge prioriteit krijgen. Bij het beëindigen van de varkenshouderij kan een beroep gedaan worden op de provinciale Ruimte voor Ruimte regeling.

De omgekeerde werking van RH41 belemmert een deel van de ontwikkeling van het bedrijventerrein Wolfsveld. Het feit dat de gemeente medewerking heeft gegeven aan de uitbreiding van RH41 roept vragen op gelet op de aankoop van de locatie Wolfsboscheweg 29 (aangekocht vanwege de ontwikkeling het bedrijventerrein) en de aanwezigheid van het zoekgebied verstedelijking en de gemeentelijke Structuurvisie (aanduiding primair woon- en werkgebied). Omdat er naar verwachting binnen korte tijd een nieuwe aanvraag voor verandering van de omgevingsvergunning van RH41 zal volgen, is deze afweging straks opnieuw aan de orde.

3 Omgevingseffecten varkenshouderijen vergeleken

3.1 Inleiding

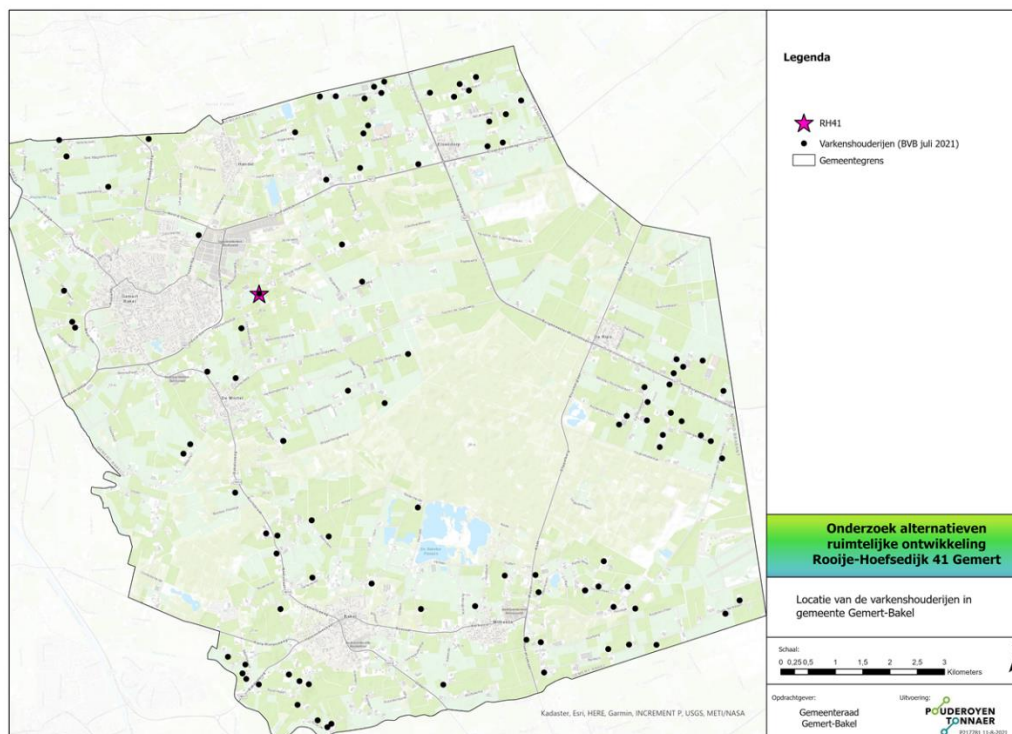
Gelet op de vraag van de onderzoekscommissie, de verleende omgevingsvergunning voor uitbreiding van de varkenshouderij aan de Rooije Hoefsedijk 41 en de uitspraak van de Rechtbank Oost-Brabant, is het uitgangspunt voor dit onderzoek dat het eventueel uit sluiten van een vorm van intensieve veehouderij op deze locatie alleen mogelijk is op basis van een overeenkomst met de eigenaar/familie en dat de eigenaar/familie hiervoor financieel gecompenseerd zal moeten worden door de gemeente.

In hoofdstuk 2 is ingegaan op de betekenis van het wegvallen van de geurcontour/omgekeerde werking voor het kunnen invullen van een deel van het nabijgelegen bedrijventerrein en voor de afname van de emissies- en immissies van geur, ammoniak en fijn stof/endotoxinen.

Om te onderzoeken hoe de “baten” op het gebied van het woon- en leefmilieu en voor de stikstofbelasting van natuurgebieden, die gepaard gaan met het beëindigen van de varkenshouderij op deze locatie, zich verhoudt tot de baten van een eventuele investering van de gemeente om een andere varkenshouderij te beëindigen, is een vergelijking gemaakt van de impact van varkenshouderijen in Gemert-Bakel op de geurbelasting op woningen, de concentratie fijn stof/endotoxine concentratie op woningen en de stikstofbelasting op natuurgebieden (vergelijking op basis van omgevingskenmerken). Zo is verkend of er veel of weinig locaties van varkenshouderijen in Gemert-Bakel zijn met een beperktere impact op de omgeving. Als er veel locaties zijn met een lagere impact is de kans groter dat een verplaatsing naar een andere locatie van een varkenshouderij binnen de gemeente per saldo tot voordelen voor de omgeving leidt. Zijn er weinig locaties met een beperktere impact op de omgeving, dan is de kans veel kleiner dat verplaatsing naar een andere locatie per saldo tot voordelen voor de omgeving (uitgedrukt in de belasting van geur, fijn stof/endotoxinen en ammoniak) leidt.

Daarnaast is ook een vergelijking gemaakt op basis van de verhouding tussen de grootte van de varkenshouderijen (uitgedrukt in een economische maat) en de emissies van geur en ammoniak uit stallen. Dit om inzicht te geven in de mate waarin emissies “per eenheid” beperkt zijn, hoe deze onderling verschillen en de betekenis daarvoor voor een eventuele verdere beperking van emissies per dierplaats op de locatie RH41 danwel de betekenis daarvoor bij een eventuele verplaatsing naar een andere locatie van een varkenshouderij (mogelijkheden om te verduurzamen en/of te ontwikkelen binnen eerder vergunde emissies).

In onderstaande kaart zijn de locaties van varkenshouderijen die in dit deel van het onderzoek betrokken zijn, weergegeven.

Locatie van varkenshouderijen in de gemeente Gemert-Bakel (BVB bestand juli 2021)

3.2 Methode

Onderlinge vergelijking op basis van omgevingskenmerken

Bij de beoordeling van de varkenshouderijen van locaties is o.a. gewerkt met effectzones: zones van respectievelijk 250 meter (fijn stof en endotoxinen), 500 meter (geur en gevoelige objecten) en 1.000 meter (geur en gevoelige objecten) rondom de varkenshouderijen (coördinaten zoals opgenomen in het BVB-bestand).

Locaties van varkenshouderijen zijn onderling vergeleken op basis van het aantal woningen binnen deze effectzones (aantal woningen binnen 500 meter en aantal woningen binnen 1000 meter). Voor de aspecten geur, fijn stof en endotoxinen zijn locaties daarnaast onderling vergeleken door rekening te houden met bestaande belasting c.q. concentratie van geur, fijn stof & endotoxine. Hierbij is uitgegaan van de in het BVB-bestand (juli 2021) opgenomen gegevens.

Voor het thema geur is voor wat betreft de achtergrondbelasting uitgegaan van 10 Ou of meer in de bebouwde kom en 20 Ou of meer in het buitengebied (conform de geurnormen in de Interim omgevingsverordening van Noord-Brabant; de GGD adviseert uit te gaan van lagere normen)

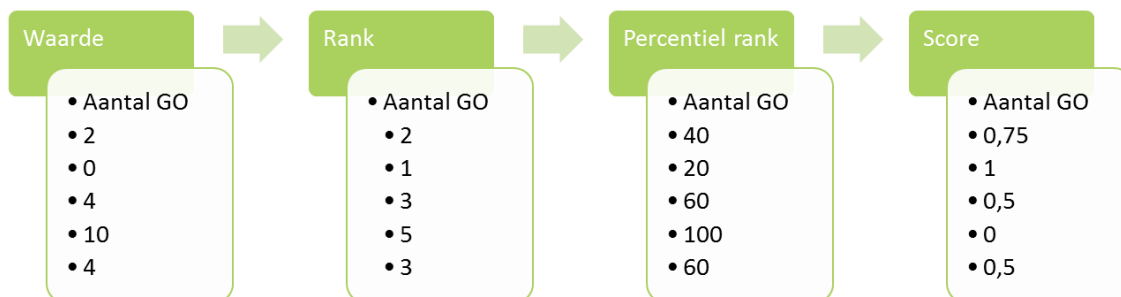
Voor wat betreft natuurgebieden zijn afstanden tot voor stikstof gevoelige bos- en natuurgebieden gehanteerd, waarbij een onderscheid is gemaakt tussen Natura2000-gebieden en overige stikstofgevoelige bos- en natuurgebieden (de zogenaamde Wav-gebieden).

Gevoelige objecten	Geur	Fijnstof	Endotoxine	Stikstof
Aantal gevoelige objecten binnen 500 & 1000 meter	Aantal hoger belaste gevoelige objecten binnen 500 & 1000 meter (voor- en achtergrond)	Aantal gevoelige objecten binnen 500 meter met hoge lokale concentratie fijn stof PM10 >2.5 cumulatief	Aantal overbelaste gevoelige objecten binnen 500 meter >30 EU/m ³ cumulatief	Afstand tot Natura2000 gebied en afstand tot WAV gebied

Beoordelingscriteria vergelijking impact varkenshouderijen in Gemert-Bakel

Per beoordelingscriterium zijn locaties gescoord op basis van de ligging ten opzichte van gevoelige objecten en de mate van belasting van de objecten (voor RH41 is uitgegaan van de omgevingsvergunning uit december 2020). De absolute score is vertaald in een relatieve score (ranking, de relatieve positie van een locatie ten opzichte van de andere locaties) per criterium.

Daarnaast is de relatieve score vertaald naar een zogenaamde genormaliseerde score (een vertaling van de ranking naar een score tussen 0 en 1 in een beperkt aantal klassen). Dit maakt het mogelijk om op basis van de scores voor de diverse criteria locaties eenduidig te vergelijken en te presenteren in kaartbeelden. Om zo inzicht te krijgen in de relatieve score van RH41 ten opzichte van andere varkenshouderijen. In onderstaand figuren is het vertalen van een absolute score in de relatieve score (ranking en genormaliseerde methode) weergegeven.

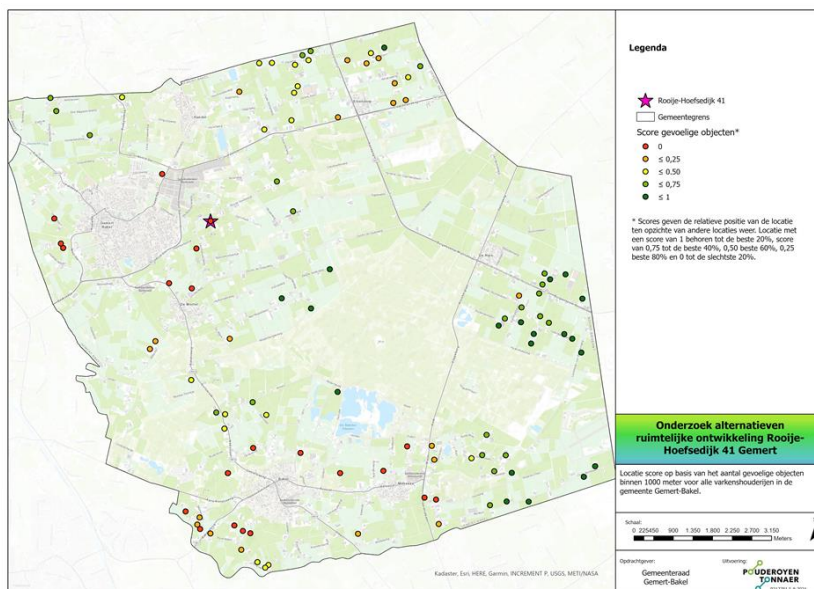
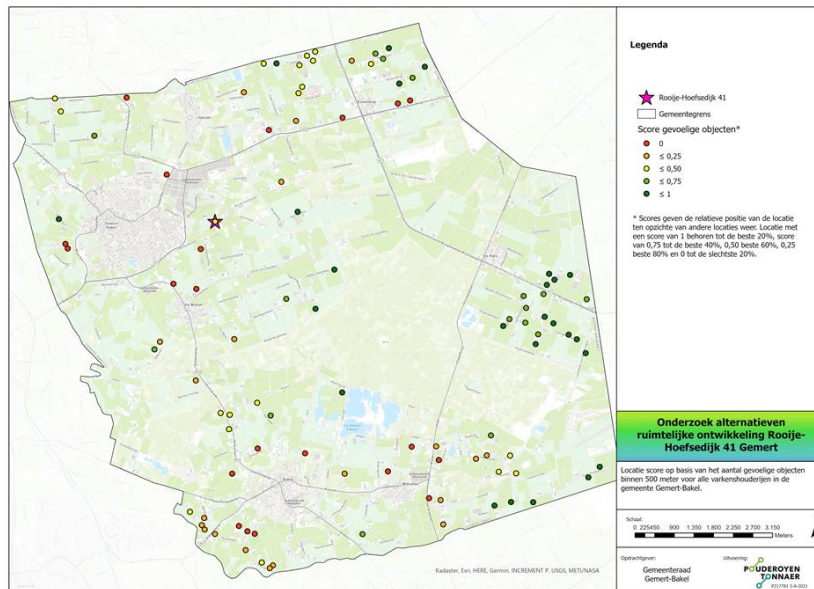
Bij de beste	Score
20%	1
40%	0,75
60%	0,5
80%	0,25
>80%	0

Vertaling score naar een ranking en een genormaliseerde score

3.3 Resultaten

Onderlinge vergelijking op basis van omgevingskenmerken

In de bijlage (bijlage 1, kaartbijlagen vergelijking locaties) zijn kaarten opgenomen waarin de beoordeling per criterium is gepresenteerd door voor elke varkenslocatie een genormaliseerde score te presenteren. Hieronder zijn ter illustratie twee voorbeelden van die kaarten opgenomen.

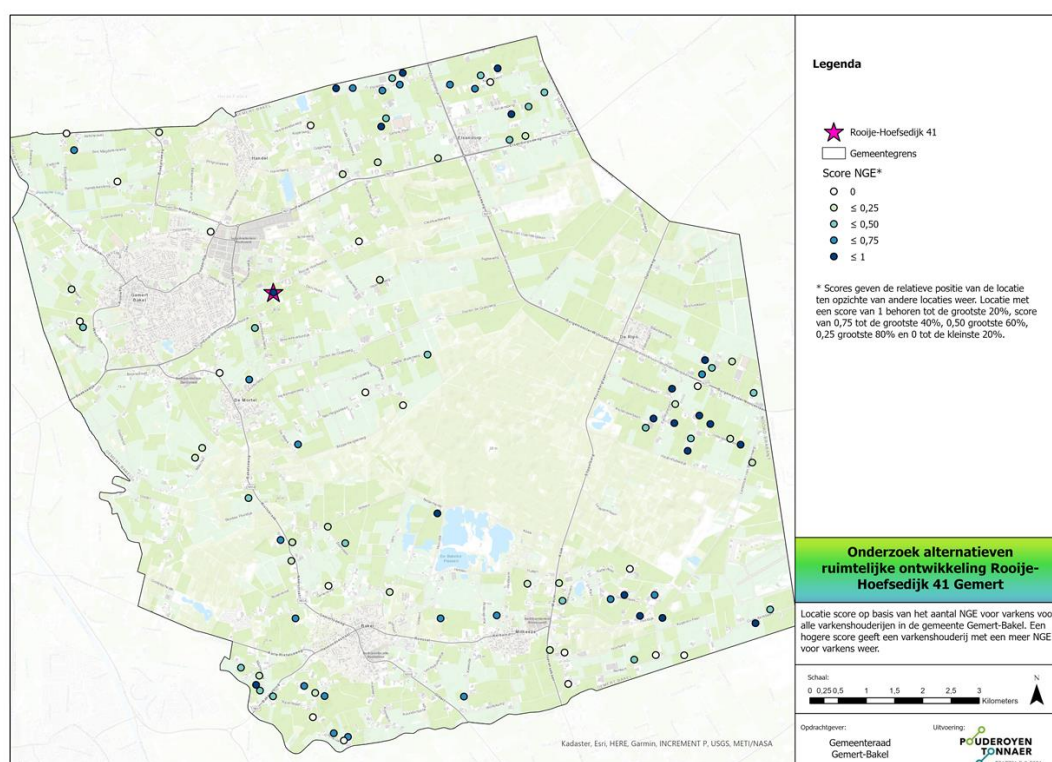
*Genormaliseerde score varkenshouderijen in Gemert-Bakel voor 2 criteria:
Aantal gevoelige objecten binnen 500 meter (boven) en binnen 1000 meter (onder)*

Beoordelingscriterium	Relatieve score RH41	Toelichting
Aantal voor geur gevoelige woningen en andere gevoelige objecten binnen 500 meter	0	Gemiddeld: ongeveer net zo veel betere als slechtere locaties dan RH41
Aantal voor geur gevoelige woningen en andere gevoelige objecten binnen 1000 meter	--	Veel meer betere - dan slechtere locaties dan RH41
Aantal voor geur (cumulatief) overbelaste woningen en andere gevoelige objecten binnen 500m (bebouwde kom 10 Ou of meer, buitengebied 20 Ou of meer)	+	Ongeveer een derde scoort beter dan RH41 en ongeveer twee derde scoort slechter dan RH41
Aantal voor geur (cumulatief) overbelaste woningen en andere gevoelige objecten binnen 1000m (bebouwde kom 10 Ou of meer, buitengebied 20 Ou of meer)	++	Weinig locaties scoren beter dan RH41 (<20%) en de meeste locaties (>80%) scoren slechter dan RH41
Aantal woningen met een hoge lokale fijn stof belasting uit stallen van veehouderijen binnen 250 meter (>2,5 µg/m ³)	++	Weinig locaties scoren beter dan RH41 (<20%) en de meeste locaties (>80%) scoren slechter dan RH41
Aantal woningen met een hoge concentratie endotoxinen uit stallen van veehouderijen binnen 500 meter (> 30 EU/m ³)	++	Weinig locaties scoren beter dan RH41 (<20%) en de meeste locaties (>80%) scoren slechter dan RH41
Afstand tot stikstofgevoelige Natura2000-gebieden	+	Ongeveer een kwart scoort beter dan RH41 en ongeveer driekwart scoort slechter dan RH41
Afstand tot overige stikstofgevoelige natuurgebieden (Wav-gebieden)	++	Weinig locaties scoren beter dan RH41 (<20%) en de meeste locaties (>80%) scoren slechter dan RH41

Onderlinge vergelijking op basis van emissie van geur en ammoniak per economische eenheid

Bij het vergelijken van locaties op basis van de verhouding tussen de grootte van de varkenshouderijen (uitgedrukt in een economische maat) en de emissies van geur en ammoniak uit stallen, is ook gewerkt met een vertaling van scores naar een ranking.

Beoordelingscriterium	Ranking RH41	Toelichting
Economische omvang varkenshouderij	20/100	Veel meer kleinere (circa 80%) dan grotere locaties (circa 20%) dan RH41
Emissie van geur uit stallen per economische eenheid	40/100	Circa 40% van de varkensbedrijven stoot per economische eenheid varkens minder geur uit dan RH41 en circa 60% van de varkensbedrijven meer dan RH41
Emissie van ammoniak uit stallen per economische eenheid	33/100	Circa een derde van de varkensbedrijven stoot per economische eenheid varkens minder ammoniak uit dan RH41 en circa twee derde van de varkensbedrijven meer dan RH41

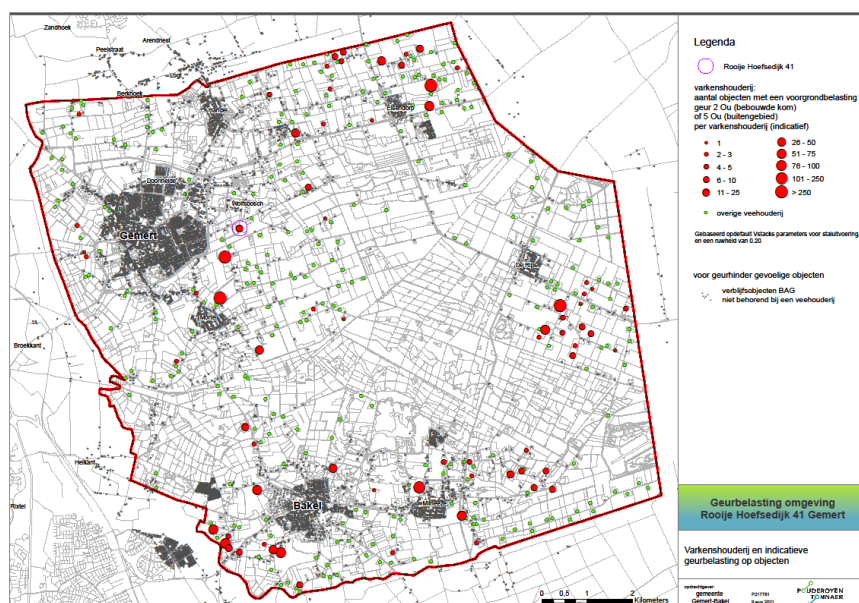
Economische omvang varkenshouderijen: relatief t.o.v. andere varkenshouderijen in de gemeente

3.4 Bevindingen

Op basis van de hiervoor beschreven en toegepaste beoordelingscriteria, scoort de varkenshouderij gelegen aan de Rooije Hoefsedijk 41 ten opzichte van andere varkenshouderijen in Gemert-Bakel relatief goed als het gaat om het aantal voor geur, fijn stof en endotoxine woningen en andere gevoelige functies in de omgeving (binnen een straal van 250 – 1000 meter). In de voormalige LOG-gebieden bij Elsendorp en De Rips en in delen van het buitengebied bij Bakel en Milheeze, zijn er in de omgeving van varkenshouderijen meer woningen met een hogere belasting.

De locatie Rooije Hoefsedijk 41 scoort minder goed als er wordt gekeken naar het aantal woningen en andere gevoelige objecten binnen een straal van 1000 meter. Dit vanwege de ligging nabij het bedrijventerrein Wolfsveld / Smartpark en de kern Gemert. Dus in verhouding veel gevoelige functies in de directe omgeving, maar die zijn ten opzichte van andere delen van Gemert-Bakel minder zwaar belast met geur, fijn stof en endotoxinen.

Ook de individuele bijdrage in de geurbelasting van omliggende woningen voor de verschillende varkenshouderijen in Gemert-Bakel laat zien dat RH41 wel een relevante impact heeft, maar dat er in de gemeente diverse varkensbedrijven zijn met een grotere impact.

Aantal woningen binnen 2 Ou contour (bebouwde kom) en 5 Ou contour (buitengebied) per varkenshouderij in Gemert-Bakel. Hoe meer woningen, hoe groter de stip op de locatie van de varkenshouderij

Ook voor wat betreft de afstand tot voor stikstofgevoelige bos- en natuurgebieden scoort de RH41 relatief goed t.o.v. andere varkenshouderijen in Gemert-Bakel.

Bij een mogelijke verplaatsing van de varkenshouderij RH41 naar een andere varkenshouderij binnen de gemeente, is de kans groot dat die locatie niet (significant) beter scoort dan RH41, kijkend naar de bestaande geurbelasting en mogelijke andere immissies in de omgeving van die andere locaties.

Prioriteit voor het verplaatsen van RH41 vanwege milieuproblematiek (de berekende overlast vanwege/hinder van geur/fijn stof/endotoxinen of een depositiepiek van ammoniak) strookt niet met de resultaten van de onderlinge vergelijking van varkenshouderijen in Gemert-Bakel (hoofdstuk 3), de beoordeling van de aanvraag voor de nieuwe omgevingsvergunning en hoofdstuk 2.

Vanuit de in dit onderzoek beschreven thema's is vooral de impact van RH41 op het bestaande bedrijventerrein Wolfsveld/Smartpark en vooral de mogelijke verstedelijking (op de lange termijn, uitbreiding van het bedrijventerrein ligt het meest voor de hand) in de omgeving van RH41 een argument voor verplaatsen c.q. aankoop van de locatie.

Als verplaatsing niet aan de orde is of niet haalbaar blijkt, is aandacht voor meer emissiereductie en borging van een goede werking van de emissie- en immissie reducerende technieken van belang. Dit gelet op het risico bij niet goed functioneren van deze technieken en de aanwezigheid van gevoelige functies in de omgeving. De locatie RH41 behoort, na realisatie van de verleende omgevingsvergunning van december 2020, tot de grotere varkensbedrijven in Gemert-Bakel. De milieuprestaties, gemeten in de emissie van geur en ammoniak per dierplaats, blijft daar wat bij achter. Nog niet alle stallen zijn of worden voorzien van technieken om de emissies van geur en ammoniak zo veel mogelijk te reduceren. Ook kunnen er extra maatregelen worden genomen om een goede werking van de technieken te borgen c.q. te monitoren. Dit in aansluiting op het advies van de GGD van 27 november 2020 om de monitoring van de luchtwassers uit te breiden en op de mogelijkheid van het verplichten tot het uitvoeren van een periodieke rendementsmeting.

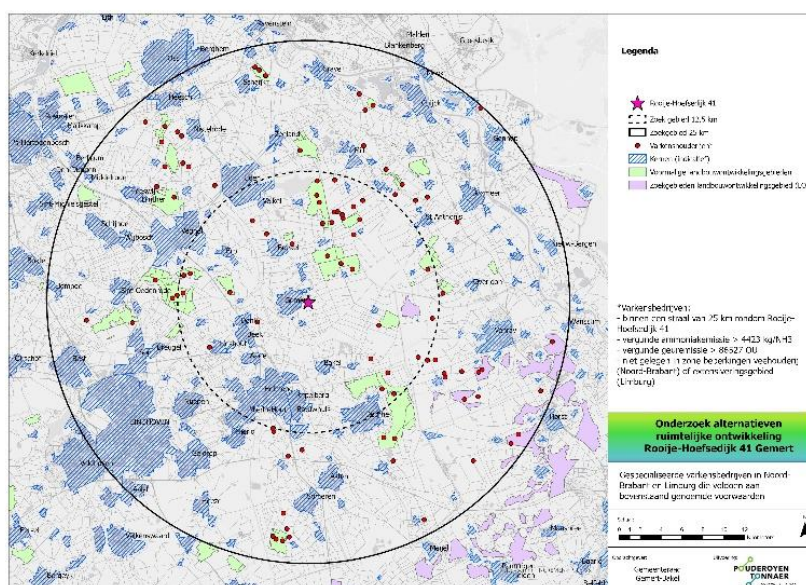
4 Alternatieven voor de ondernemer

4.1 Inleiding

In een tweetal overleggen met de familie Jans en hun adviseur is geïnventariseerd welke alternatieven bespreekbaar zijn en welke voorwaarden de ondernemer daarbij stelt en welke andere zaken voor de ondernemer/familie van belang zijn. Op basis van dat overleg is een verkenning uitgevoerd naar alternatieve locaties en naar een alternatieve invulling van de locatie Rooije Hoefsedijk 41. Ook is door Pouderoyen Tonnaer een raming van de kosten voor verplaatsing opgesteld en besproken met de familie Jans en hun adviseur. De familie Jans heeft aangegeven open te staan voor een varkensbedrijf op een andere locatie. De familie Jans wil dan locatie RH41 benutten als akkerbouw bedrijf en op deze locatie blijven wonen.

4.2 Alternatieve locaties

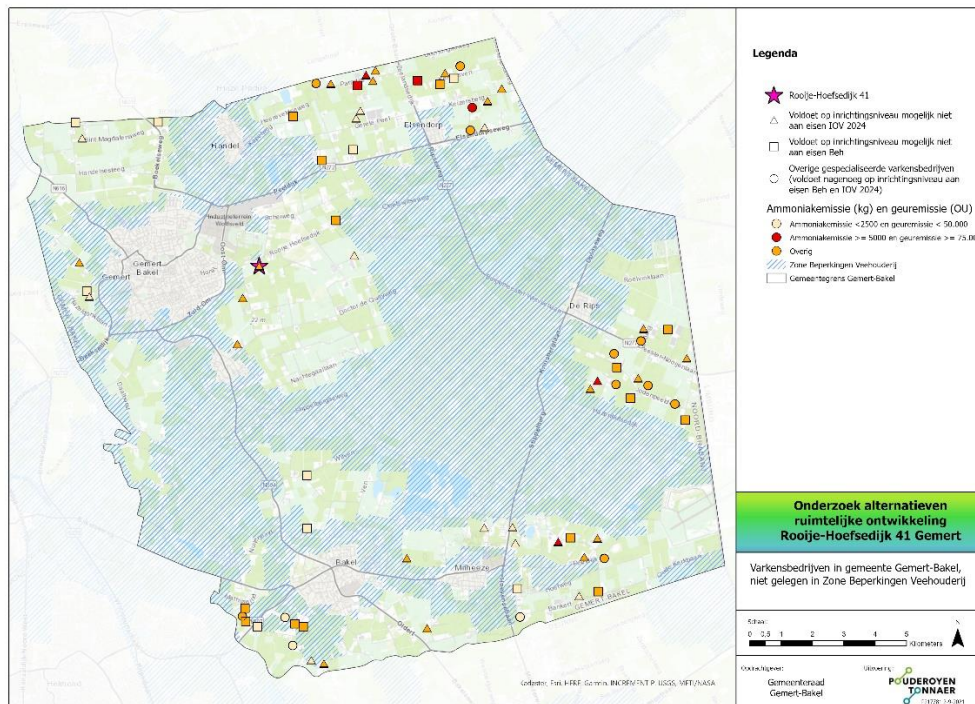
In onderstaande kaart is een selectie gemaakt van varkensbedrijven binnen een zone van 25 kilometer rondom de locatie RH41, waarbij de vergunde ammoniakemissie en vergunde geuremissie minimaal zo groot is als vergund voor de locatie RH41 in december 2020. Alleen gespecialiseerde varkensbedrijven gelegen buiten de zone beperkingen veehouderij (in Limburg extensiveringsgebieden) zijn weergegeven. In de kaart zijn ook de landbouwontwikkelingsgebieden (Noord-Brabant) en zoekgebied landbouwontwikkelingsgebied (Limburg) weergegeven.

Geselecteerde varkensbedrijven met een vergunde geur- en ammoniakemissie groter of gelijk aan de vergunde emissies van RH41 (december 2020)

Gelet op de ontwikkeling in de varkenshouderij in het verleden (een afname van het aantal locaties dat gebruikt wordt), de leegstand in bestaande stallen, de milieueisen die gesteld worden t.a.v. verduurzaming van stallen, is de verwachting dat er in de regio sprake is van voldoende aanbod van vrijgekomen of vrijkomende varkensbedrijven die over voldoende milieuruimte beschikking voor een varkensbedrijf zoals de familie Jans dat voor ogen heeft.

In onderstaande kaart is voor de varkensbedrijven in de gemeente Gemert-Bakel, gelet op de eisen uit het Besluit emissiearme huisvesting en de provinciale eisen t.a.v. de maximale ammoniakemissie per dierplaats per 1-1-2024 en de registratie van vergunde dierplaatsen en stalsystemen (BVB peildatum 1 juli 2021), weergegeven op welke locaties van varkenshouderijen aanpassingen van stallen nodig zijn. Daarbij is ook een indicatie van de vergunde geur- en ammoniakemissie weergegeven. Uit deze kaart dat er bij een groot aantal locaties nog een opgave ligt t.a.v. aanpassing van stallen (aangeduid met de symbolen vierkant en driehoek). Vanuit die opgave wordt een aanbod vrijgekomen of vrijkomende varkensbedrijven verwacht.

Varkensbedrijven in Gemert-Bakel in relatie tot ammoniak-eisen provincie en rijk (peildatum 1 juli 2021)

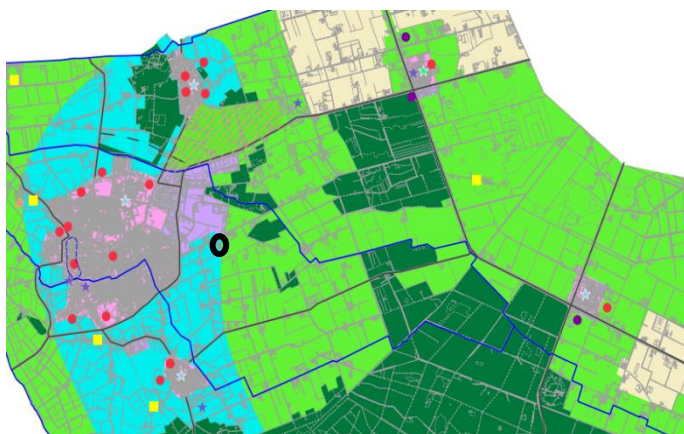
4.3 Alternatieve bestemmingen

4.3.1 Inleiding

De locatie RH41 is gelegen in het gebied dat in de Interim Omgevingsverordening van de provincie is aangeduid als Gemengd landelijk gebied. Als basisprincipe voor het landelijk gebied geldt dat ruimtelijke ontwikkelingen gepaard dienen te gaan met een fysieke verbetering van de landschappelijke kwaliteit van het gebied of de omgeving. Omschakeling naar een grondgebonden teeltbedrijf (conform de wens van de familie Jans) is onder voorwaarden toegestaan. Ook een agrarisch-technisch hulpbedrijf of agrarisch-verwant bedrijf of niet-agrarisch bedrijf is onder voorwaarden toegestaan.

Een functieverandering van bedrijfswoning naar een burgerwoning is toegestaan. De bouw van nieuwe woningen (zoals ruimte voor ruimte kavels) is op basis van de IOV in het Gemengd landelijk gebied niet toegestaan, tenzij er sprake is van een zogenaamde bebouwingsconcentratie zoals genoemd in de voorwaarden uit de IOV.

Verder geldt dat de locatie is gelegen binnen de zone 'Verstedelijking afweegbaar'. Als er vanuit kwaliteit of kwantiteit in Stedelijk gebied onvoldoende ruimte aanwezig is, dan bestaat er de mogelijkheid dat een stedelijke ontwikkeling binnen het werkingsgebied Verstedelijking afweegbaar wordt gerealiseerd. Daarvoor gelden diverse voorwaarden. Zo moet de ontwikkeling passen binnen de regionale afspraken.

Figuur 6 Uitsnede verbeelding Structuurvisie + met locatie Rooije

In de gemeentelijke Structuurvisie+ is benoemd dat in het buitengebied ruimte is voor de ontwikkeling van 'landelijk wonen' op basis van de regeling 'ruimte voor ruimte'. Dit kan in de kernrandzones en op bepaalde locaties in het gebied tussen de kernen. Deze zone is in blauw op de verbeelding weergegeven. De locatie Rooije Hoefsedijk 41 is binnen deze zone gelegen. De ontwikkeling van één of meerdere ruimte-voor-ruimte woningen op deze locatie is daarmee niet in strijd met de Structuurvisie+. Het is geen gegeven dat deze locatie daarmee ook voldoet aan de voorwaarden die de provincie stelt. De locatie Rooije Hoefsedijk 41 (en de nabije omgeving ervan) kan waarschijnlijk niet als bebouwingsconcentratie c.q. bebouwingscluster worden aangemerkt.

4.3.2 Herbestemming naar wonen

Een mogelijk alternatief toegestaan gebruik van de locatie Rooije Hoefsedijk 41 betreft het gebruik van de locatie voor 'Wonen', al dan niet in combinatie met een kleinschalig bedrijf aan huis. In dit kader kan de bedrijfswoning in gebruik worden genomen als reguliere burgerwoning. Op basis van de IOV is deze planologische functiewijziging toegestaan, mits de overtollige bebouwing wordt gesloopt. Ook op basis van het gemeentelijk beleid is een planologische functiewijziging naar 'Wonen' mogelijk. Hierbij is tevens een bedrijf aan huis onder voorwaarden toegestaan.

Een functieverandering van de bedrijfswoning naar burgerwoning staat een verdere invulling van het bedrijventerrein Smartpark niet in de weg. Andersom geldt dat de verdere ontwikkeling van het bedrijventerrein binnen de huidige (uit te werken) bestemming naar verwachting niet leidt tot een onaanvaardbaar woon- en leefklimaat op de locatie RH41. Uitgaande van de richtafstanden behorend bij de op het bedrijventerrein toegestane bedrijfsactiviteiten (max. categorie 3.2).

De locatie RH41 is zeer waarschijnlijk niet gelegen binnen een bebouwingsconcentratie zoals bedoeld in het provinciaal beleid, waardoor oprichting van één of meerdere Ruimte-voor-ruimte woningen op deze locatie in strijd is met het provinciaal beleid. Het provinciaal beleid is op een gelijke wijze vertaald in het gemeentelijk beleid: toevoeging van burgerwoningen in het verwevingsgebied is alleen mogelijk alleen door splitsing van beeldbepalende panden en via de ruimte voor ruimte regeling in bebouwingsclusters. Dat betekent dat eventuele sloopmeters die op de locatie Rooije Hoefsedijk 41 worden verworven via de provinciale Ruimte voor Ruimte regeling alleen elders in de gemeente (binnen een bebouwingsconcentratie) kunnen worden ingezet voor de oprichting van één of meerdere Ruimte-voor-ruimte woningen. De hiervoor noodzakelijke aankoop van gronden of ter beschikking stelling van gronden maakt dit vanuit financieel oogpunt minder aantrekkelijk.

4.3.3 Herbestemming naar een grondgebonden agrarisch bedrijf

Een alternatieve ontwikkelingsmogelijkheid voor de locatie Rooije Hoefsedijk 41, zoals gewenst door de familie Jans, betreft een omschakeling naar een grondgebonden bedrijf (akkerbouw of grondgebonden teelt). Het gebruik van de gronden voor een grondgebonden agrarisch bedrijf is op basis van het geldend bestemmingsplan buitengebied toegestaan. Zo zijn dergelijke grondgebonden activiteiten direct op alle locaties met een bestemming 'Agrarisch – Agrarisch bedrijf' toegestaan. Het bouwvlak mag in het bestemmingsplan maximaal 1,5 hectare bedragen. De gronden voor de teelt mogen hierbuiten gesitueerd worden. Ook op basis van de IOV wordt geen belemmering verwacht.

Ten aanzien van de te verwachten milieuhinder geldt dat een grondgebonden teeltbedrijf in de regel wordt ingeschaald in de milieucategorie 2, met grootste richtafstand van 30 meter. De kortste afstand tussen een gevoelige functie (voormalige bedrijfswoning Rooije Hoefsedijk 38) en de locatie Rooije Hoefsedijk 41 bedraagt ca. 60 meter.

De locatie is via een inrit ontsloten aan de Rooije Hoefsedijk, welke direct aansluit op de randweg van Gemert. Bij een omschakeling naar een grondgebonden teeltbedrijf worden er dan ook geen problemen qua verkeersafwikkeling verwacht.

4.3.4 Herbestemming naar een bedrijf

Een derde ontwikkelingsmogelijkheid betreft de omschakeling naar een agrarisch-verwant bedrijf of een niet-agrarisch bedrijf.

Agrarisch-verwant bedrijf

Hieronder wordt verstaan een bedrijf *met* een verwantschap aan de agrarische sector, waarin gebruik wordt gemaakt van land- en tuinbouwmethoden, dieren worden gehuisvest of werkzaamheden voor agrarische bedrijven worden verricht met behulp van landbouwwerktuigen met uitzondering van mestbewerkingsbedrijven. Voorbeelden zijn: dierenasiels, groencomposteringsbedrijven, hoveniersbedrijven, loonwerkbedrijven en veehandelsbedrijven.

Een omschakeling naar een agrarisch-verwant bedrijf sluit aan op het provinciaal beleid voor het Gemengd landelijk gebied. Hierbij geldt wel een maximale omvang van het bouwperceel van 1,5 ha. De huidige omvang van het bouwperceel bedraagt ca. 1,6 ha, waardoor dit dient te worden verkleind. Een omschakeling naar een agrarisch-verwant bedrijf sluit tevens aan op het gemeentelijk beleid: een omschakeling naar een agrarisch-verwant bedrijf wordt als passend gezien.

Niet-agrarisch bedrijf

Op basis van de IOV is de vestiging van een niet-agrarische functie in het landelijk gebied onder voorwaarden mogelijk. Belangrijk punt is dat de beoogde bedrijvigheid passend is binnen de omgeving en het niet doelmatig is deze bedrijvigheid te vestigen op een bedrijventerrein. Gezien de ligging nabij bedrijventerreinen Wolfsveld en Smartpark, verdient dit nadere aandacht bij een concreet initiatief. Uitgangspunt is dat functies als industrie en zakelijke dienstverlening op een bedrijventerrein thuishoren

De mogelijkheden voor niet-agrarische bedrijven in het buitengebied zijn in het geldende bestemmingsplan buitengebied strikter dan het provinciaal beleid. Dit omdat de gemeente niet-agrarische bedrijven niet de mogelijkheid wil geven om te groot te worden in het buitengebied, aangezien dergelijke bedrijven zich op een bedrijventerrein kunnen vestigen.

4.4 Indicatie kosten verplaatsing

Naar aanleiding van het eerste overleg met de familie Jans in juli 2021 is er door Pouderoyen Tonnaer een kostenraming opgesteld voor de berekening voor verplaatsing van de varkenstak op de locatie RH41 naar elders. Daarbij zijn er 2 varianten uitgewerkt m.b.t. de mogelijke herbestemming: een akkerbouwbedrijf en een niet-agrarisch bedrijf. Beide varianten zijn in november 2021 met de familie Jans en hun adviseur aangepast.

Daarna is de variant die uitgaat van de herbestemming akkerbouw bedrijf aangepast en is verkend of inzet van de ruimte voor ruimte regeling dekking kan genereren voor (een deel van deze kosten).

Die uitwerking is in een memo uitgewerkt, die aanvullend aan dit (concept) rapport ter beschikking is gesteld aan de leden van de raadscommissie. Dit vanwege de vertrouwelijkheid.

Het is daarbij van belang dat er geen sprake is geweest van onderhandelingen of gesprekken over een overeenkomst. Door onze rentmeester is een inschatting gemaakt op basis van geaccepteerde kengetallen en de methodiek van schadeloosstelling zoals die ook bij onteigeningen wordt gehanteerd.

Hierbij is geen rekening gehouden met eerdere afspraken die tussen gemeente en de familie zijn gemaakt m.b.t. de aankoop van de locatie aan de Wolfsboscheweg. Die informatie is niet bij ons bekend en gesprekken of onderhandelingen daarover passen niet bij de aard van ons onderzoek en de rol van ons bureau in deze.

5 Conclusies en aanbevelingen

5.1 Investeren in verplaatsing of borgen verduurzaming ?

In het overleg dat gevoerd is heeft de familie aangegeven open te staan voor een varkensbedrijf op een andere locatie. De familie Jans wil dan locatie RH41 benutten als akkerbouw bedrijf en op deze locatie blijven wonen. Die wens past binnen de planologische mogelijkheden zoals die er zijn op basis het provinciaal en gemeentelijk beleid. In de regio en ook in de gemeente Gemert-Bakel is er naar verwachting voldoende aanbod van vrijgekomen of vrijkomende varkensbedrijven.

Echter, bij een mogelijke verplaatsing van de varkenshouderij RH41 naar een andere varkenshouderij binnen de gemeente Gemert-Bakel, is de kans groot dat die locatie niet (significant) beter scoort dan RH41, kijkend naar de milieubelasting van die andere locaties. Het betreft met name een hogere dichtheid van intensieve veehouderijen en een hogere cumulatieve geurbelasting in gebieden waar er relatief meer kans op aanbod van vrijgekomen of vrijkomende varkensbedrijven.

Prioriteit voor het verplaatsen van RH41 vanwege milieuproblematiek (de berekende overlast vanwege/hinder van geur/fijn stof/endotoxinen of een depositiepiek van ammoniak) strookt niet met de resultaten van de onderlinge vergelijking van varkenshouderijen in Gemert-Bakel en de beschreven omgevingseffecten van RH41. Vanuit de in dit onderzoek beschreven thema's is vooral de impact van RH41 op het bestaande bedrijventerrein Wolfsveld/Smartpark en vooral de mogelijke verstedelijking (op de lange termijn, uitbreiding van het bedrijventerrein ligt het meest voor de hand) in de omgeving van RH41 een argument voor verplaatsen c.q. aankoop van de locatie.

In het gebied nabij RH41 is er op basis van provinciaal beleid ruimte voor verstedelijking, net als op basis van de gemeentelijke structuurvisie. Maar er zijn geen concrete plannen of initiatieven m.b.t. verdere verstedelijking. Investering in verplaatsing van juist de locatie RH41 ligt dan niet voor de hand. Tenzij verplaatsing door de raad om andere redenen als wenselijk wordt aangemerkt

Als verdere verstedelijking in dit gebied op lange termijn wenselijk wordt geacht, c.q. voorkomen dient te worden dat de geschiktheid van het zoekgebied voor verstedelijking verder achter uit gaat, is terughoudendheid t.a.v. ontwikkeling intensieve veehouderij in- en rond het zoekgebied wenselijk. Dat veronderstelt aanpassing ruimtelijke beleid en milieunormen t.a.v. de intensieve veehouderij en mogelijke andere conflicterende functies in- en rondom dit zoekgebied. In dat geval past verplaatsing van het varkensbedrijf RH41 mogelijk wel binnen die lange termijn ontwikkeling.

5.2 Scenario geen verplaatsing en verminderen knelpunt Smartpark omgekeerde werking

Als verplaatsing niet aan de orde is of niet haalbaar blijkt, is aandacht voor meer emissiereductie en borging van een goede werking van de emissie- en immissie reducerende technieken van belang. Dit gelet op het risico bij niet goed functioneren van deze technieken en de aanwezigheid van gevoelige functies in de omgeving.

De locatie RH41 behoort, na realisatie van de verleende omgevingsvergunning van december 2020, tot de grotere varkensbedrijven in Gemert-Bakel. De milieuprestaties, gemeten in de emissie van geur en ammoniak per dierplaats, blijft daar wat bij achter. Nog niet alle stallen zijn of worden voorzien van technieken om de emissies van geur en ammoniak zo veel mogelijk te reduceren (toepassing van combi-luchtwassers, eventueel aangevuld met brongerichte maatregelen¹). Ook kunnen er extra maatregelen worden genomen om een goede werking van de technieken te borgen c.q. te monitoren. Het gaat daarbij o.a. om een goede werking van de luchtwassers om de emissies te beperken. Uit onderzoek blijkt namelijk dat wassers in de praktijk de verwachte verwijderingsrendementen voor ammoniak en geur vaak niet halen (zie o.a. het WUR-rapport Onderzoek naar verbeterpunten voor combi-luchtwassers in de praktijk, WUR rapport 1337, 2021). Dit in aansluiting op het advies van de GGD van 27 november 2020 om de monitoring van de luchtwassers uit te breiden en op de mogelijkheid van het verplichten tot het uitvoeren van een periodieke rendementsmeting.

Dimensionering van het ventilatie- en luchtwassystemen en periodiek onderhoud beïnvloeden de werking van de luchtwassers. Een goed werkende luchtwasser betekent niet dat er geen sprake meer kan zijn van geurhinder. Als de geuremissie aan de voorzijde van de luchtwasser te hoog is, bijvoorbeeld door overmatige hokbevuiling, kan de geuremissie die de luchtwasser verlaat hoger zijn dan waarvoor vergunning is verleend en daarmee ook de geurbelasting in de omgeving. Dit onderstreept waarom een brongericht aanpak belangrijk is. Een combinatie van brongerichte maatregelen en nageschakelde technieken kunnen de geuremissie die de stal verlaat verdergaand beperken. Dit wordt ook wel een 'dubbel-emissiearm stalsysteem' genoemd.

Daarnaast is ook een goede werking van de technieken die op toezien op de hoge uitstroomsnelheid waardoor de lucht verdund wordt, van belang. Luchtwassers hebben overwegend lage uitstroomsnelheden vanwege de grote uitstroomopeningen. Hoe hoger de uittredesnelheid hoe groter het risico dat in bepaalde perioden van het jaar toch sprake is van

¹ Zie o.a. het rapport Brongerichte maatregelen voor beperking emissies uit bestaande varkensstallen, WUR rapport 1205, 2019

geurhinder, met name in koudere perioden wanneer stallen minimaal geventileerd worden. Hoe groter het verschil tussen de gemiddelde uittredesnelheid waarmee de geurbelasting berekend wordt en werkelijke uittredesnelheid bij minimumventilatie, hoe groter de kans dat een hogere geurbelasting optreedt dan waarvoor vergunning is verleend en geurhinder ervaren wordt door omwonenden.

Met aanvullende technische maatregelen zoals regelbare kleppen kan een verhoogde uittredesnelheid het hele jaar door gegarandeerd worden. Borging en monitoring van deze maatregel is van belang. Dit is ook geconstateerd in de uitspraak van de Rechtbank Oost-Brabant van 12 januari 2022 (ECLI:NL:RBOBR:2022:23).

Omgekeerde werking bedrijventerrein en de Omgevingswet

In de uitvoeringsregels van de Omgevingswet (het Bkl) is opgenomen welke geurgevoelige objecten, zoals woningen, scholen en ziekenhuizen altijd geurgevoelig zijn. Nadat de Omgevingswet in werking is getreden, kan de gemeenteraad een besluit nemen over welke andere functies beoordeeld dienen te worden bij de toetsing van initiatieven van veehouders en de vestiging van bedrijven op de bedrijventerreinen. "Standaard" worden bedrijven en kantoren dus niet als voor geurhinder gevoelig aangemerkt onder de Omgevingswet. De gemeente heeft op dit gebied meer beleidsvrijheid dan onder de huidige wet- en regelgeving. Een gemeentelijk omgevingsplan kan andere geurgevoelige gebouwen of gedeelten van gebouwen aanwijzen, mits er hoofdzakelijk sprake is van verblijf van mensen. Hierbij kan gedacht worden aan kantoren en gebouwen t.b.v. verblijf van werknemers en recreanten. Ook kan de gemeente na de inwerkingtreding van de Omgevingswet een gebouw dat nog niet aanwezig is, maar op grond van een omgevingsplan of omgevingsvergunning mag worden gerealiseerd meewegen in de beoordeling van initiatieven.

Denkbaar is het om bestaande en toekomstige bedrijfsbestemmingen waarin er sprake is van een hoofdfunctie die gepaard gaan met structureel verblijf van mensen (zoals zelfstandige kantoren) aan te wijzen als een voor geur gevoelig object. En bedrijfsruimten met een (in hoofdzaak) logistieke functie of een functie als productielocatie niet te beoordelen als een voor geurhinder gevoelig object. Deze bevoegdheden zijn o.a. van belang voor de ontwikkeling van het bedrijventerrein Wolfsveld / Smartpark en mogelijk uitbreiding van het bedrijventerrein binnen het zoekgebied verstedelijking. Maar kunnen pas bepaald en geeffectueerd worden na de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Na de inwerkintreding van de Omgevingswet kan de raad hier dus een besluit over nemen.

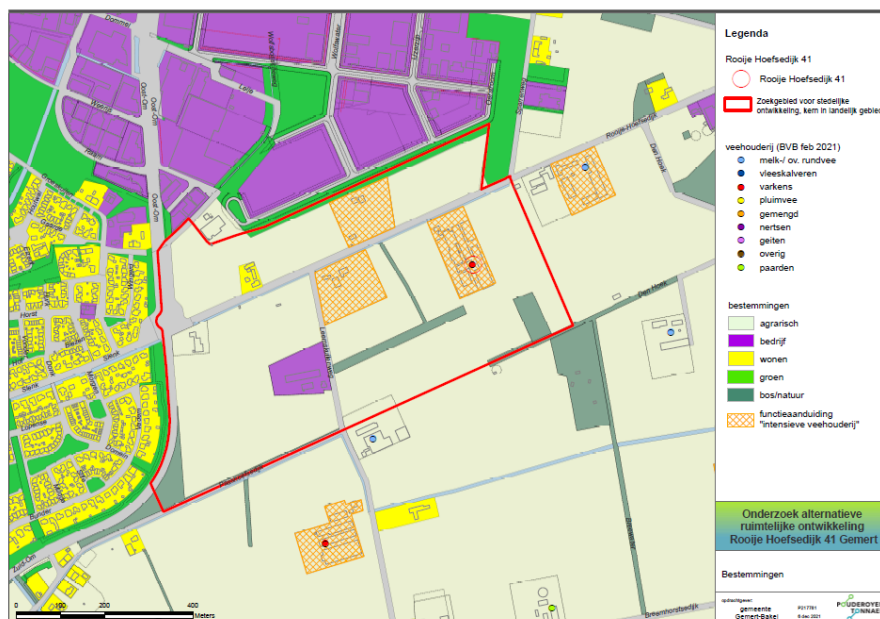
Een beoordeling en onderbouwing dat er sprake is van een aanvaardbaar woon-, leef- en werkklimaat blijft daarbij van belang. In de praktijk zal dat betekenen dat er in het zoekgebied verstedelijking gebieden blijven bestaan waar de geurbelasting hoger is dan aanvaardbaar wordt geacht. De mogelijkheden om het bedrijventerrein uit te breiden nemen toe maar er blijven beperkingen bestaan. Tenzij veehouderijen in en rond het zoekgebied stoppen of omschakelen.

Maar voor de uit te werken bestemmingen binnen het bedrijventerrein Wolfsveld/Smartpark biedt deze aanpak wel perspectief. De geurbelasting ter plaatse van deze uit te werken bestemmingen ligt onder de 20 Ou en daarbij is invulling door bedrijven met een overwegende productie- of logistieke functie aanvaardbaar te achten.

Daarbij is het van belang dat er geen sprake is van een verdere toename van de geurbelasting. De huidige gemeentelijke geurnormen en ook de provinciale geurnormen laten nog ruimte voor een zekere toename van de geurbelasting. Nog te vestigen bedrijven worden in de huidige wet- en regelgeving niet meegenomen in de toetsing (milieuspoor). Daarbij kan gebruik worden gemaakt van instrumenten zoals die in de volgende paragraaf zijn beschreven.

5.3 Scenario verplaatsing en beschermen zoekgebied tegen ongewenste ontwikkelingen

In onderstaand figuur zijn de bestemmingen in- en rondom het zoekgebied verstedelijking nabij RH41 weergegeven.

Bestemmingen in- en rond het zoekgebied verstedelijking nabij de locatie RH41

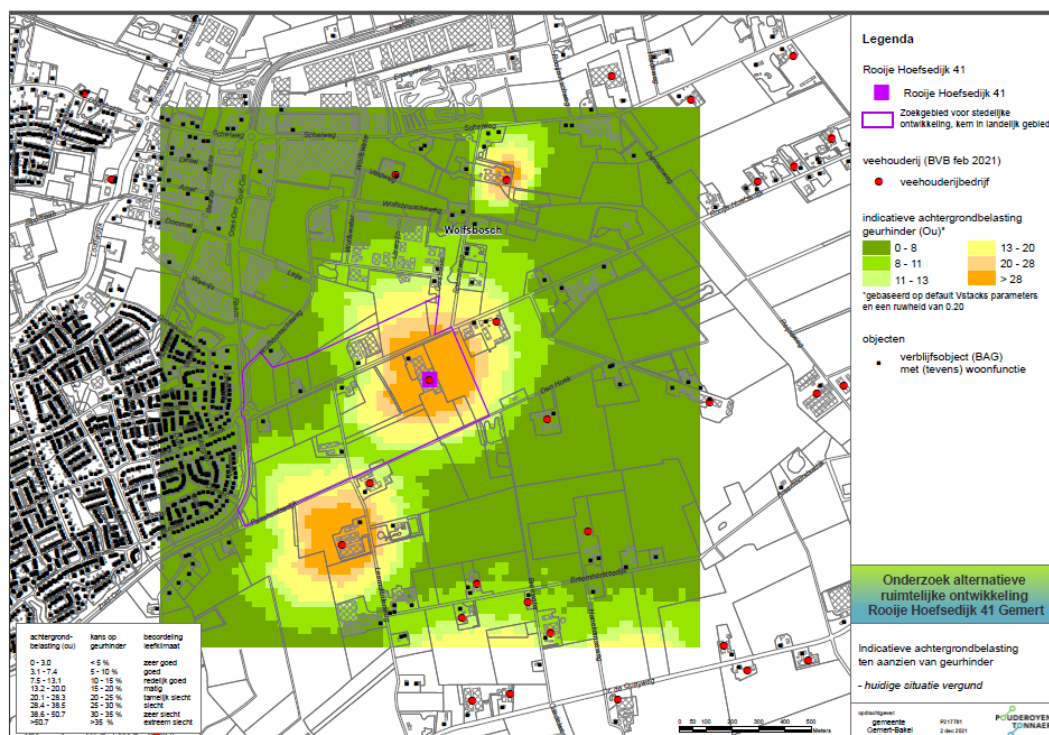
Voor een eventuele reservering van dit zoekgebied of invulling van dit zoekgebied voor verstedelijking, zoals de uitbreiding van het bedrijventerrein, kan de gemeente gebruik maken van instrumenten om bescherming te kunnen bieden tegen ongewenste ontwikkelingen en om de mogelijkheden te vergroten om als gemeente regie te kunnen voeren over ontwikkelingen in- en rondom dit gebied.

Zo kan de gemeente kan een toename van de geuremissie- en geurbelasting voorkomen. Bijvoorbeeld door geen medewerking te geven aan aanvragen die uitgaan van een toename van de geuremissie of de geuremissie – en belasting onvoldoende reduceren. Om extra sturing te kunnen geven aan de gewenste ontwikkeling in- en rondom het zoekgebied, om te voorkomen dat ontwikkelingen van veehouderijen onvoldoende gepaard gaan met een afname van de geurbelasting (gericht op een aanvaardbaar woon- en leefmilieu in relatie tot de mogelijke stedelijke ontwikkeling) of leiden tot extra belemmeringen voor die mogelijke stedelijke ontwikkeling vanwege de omgekeerde werking, zijn andere geurnormen of andere vaste afstanden te overwegen.

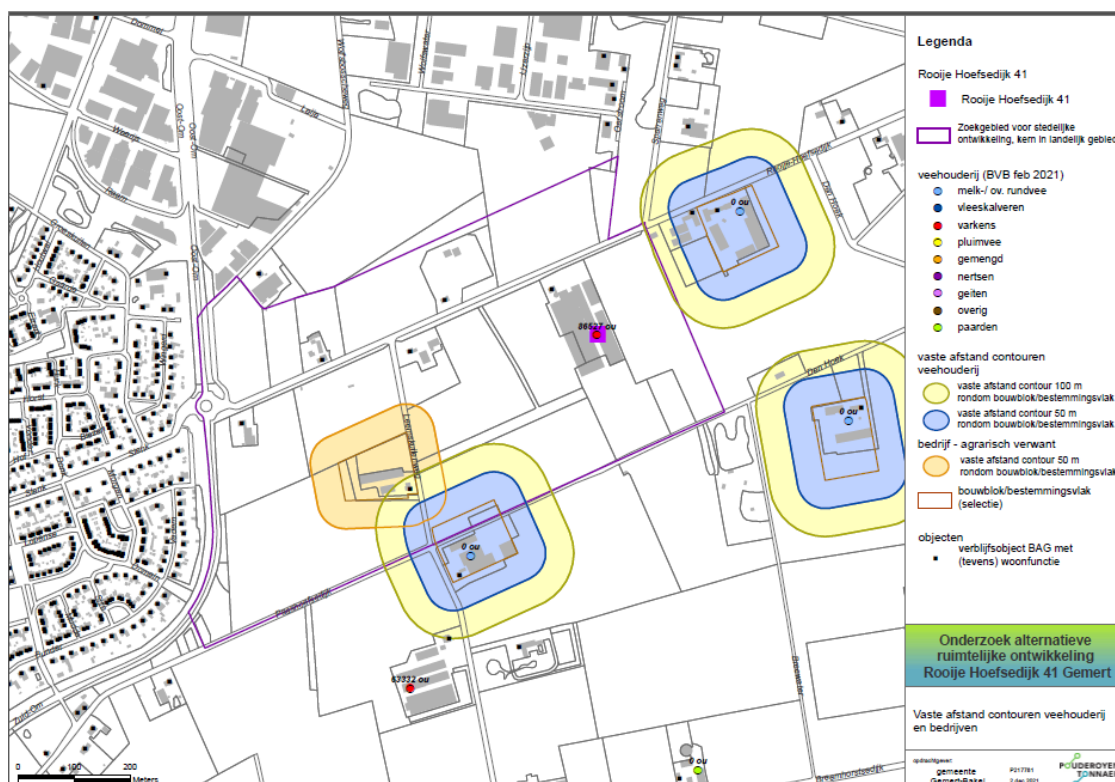
In een onderzoek (geurgebiedsvisie) kan dit nader worden verkend. Om te voorkomen dat gedurende de voorbereiding het gebied waarop het onderzoek c.q. de geurgebiedsvisie betrekking heeft minder geschikt wordt voor het realiseren van de gewenste ontwikkeling, kan de raad een aanhoudingsbesluit (Wet geurhinder en veehouderij) nemen. Desgewenst kan de raad in vervolgbesluiten bepalen dat aanvragen die zijn aangehouden daarvan worden uitgezonderd omdat de aanvragen aansluiten - of niet conflicteren met de gewenste ontwikkeling c.q. de ruimtereservering.

Ook kan de gemeente andere instrumenten inzetten zoals het aanpassen van het ruimtelijke beleid en de regels m.b.t. de veehouderijen in- en rondom het zoekgebied (om ongewenste ontwikkelingen te voorkomen) en het vestigen van het gemeentelijk voorkeursrecht (het kunnen voorkomen dat anderen dan de gemeente, bijvoorbeeld (markt)partijen, een grondpositie in het gebied kunnen innemen).

Het inzetten van dergelijke instrumenten in combinatie met een actieve bescherming en mogelijk ook benutting van het zoekgebied voor verstedelijking, heeft impact op diverse bedrijven in- en rond het zoekgebied. Dus veel meer bedrijven dan alleen de locatie RH41. In onderstaande kaarten is een beeld gegeven van een aantal milieucontouren en –belemmeringen in en rond het zoekgebied verstedelijking.

Berekende cumulatieve geurbelasting op basis van registratie vergunde dierplaatsen en stalsystemen (peildatum BVB 2 december 2021).

Omgekeerde werking op basis van vaste afstanden (peildatum BVB 2 december 2021)

5.4 Gemeentelijk beleid t.a.v. de veehouderij

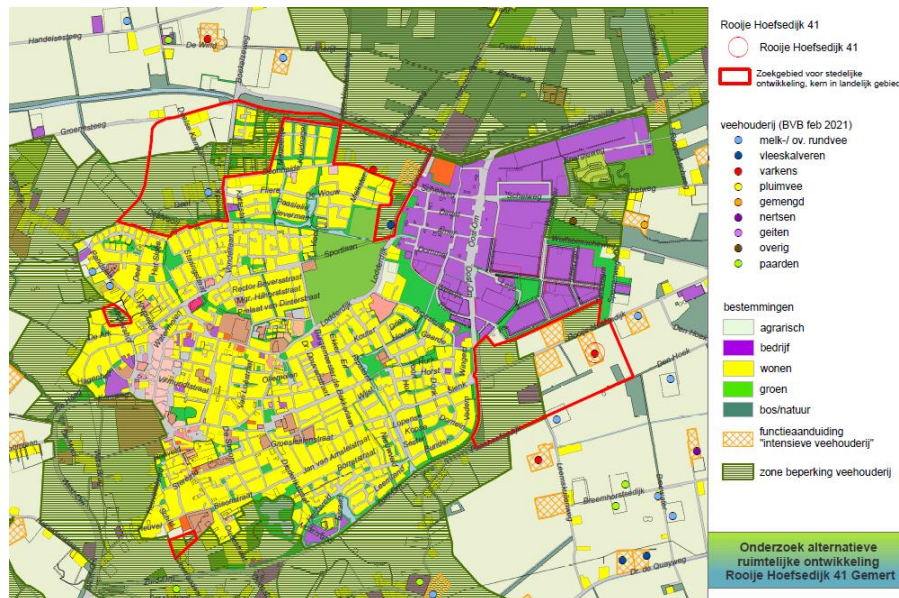
Gelet op de autonome ontwikkeling in de veehouderij (afname van het aantal locaties, schaalvergroting van de blijvers) en de eisen die aan veehouderijen gesteld worden vanuit stikstof, klimaat, dierenwelzijn en andere aspecten, zal het groeien, stoppen en omschakelen van veehouderijen in de gemeente doorgaan.

Zo moeten nog veel veehouderijen in Gemert-Bakel maatregelen treffen om vanaf 1 januari 2024 te voldoen aan de ammoniak emissie-eisen uit de IOV. Dat kan- en zal betekenen dat een deel van de veehouders stopt en een ander deel uitbreidingsplannen zal indienen. Dat kan lokaal gepaard gaan met schaalvergroting en toename van emissies, al zullen de emissies per saldo moeten dalen. Het is niet uit sluiten ontwikkelingen conflicteren met de gewenste lange termijn ontwikkeling van Gemert-Bakel.

De gemeente werkt aan een omgevingsvisie voor het hele grondgebied. Hierin worden belangen afgewogen en wordt de meest wenselijke ontwikkeling verbeeld en verwoord. Zoals keuzen over de ontwikkeling van nieuwe woon- en werkgebieden, de ontwikkelingsmogelijkheden voor de landbouw in het buitengebied en de relatie tussen verstedelijking en de ruimte voor de landbouw.

Een voorbeeld hiervan is bijvoorbeeld een herijking van de gebieden waar er geen of minder ruimte is voor verdere schaalvergrotingen van blijvende intensieve veehouderijen t.o.v. de bestaande en

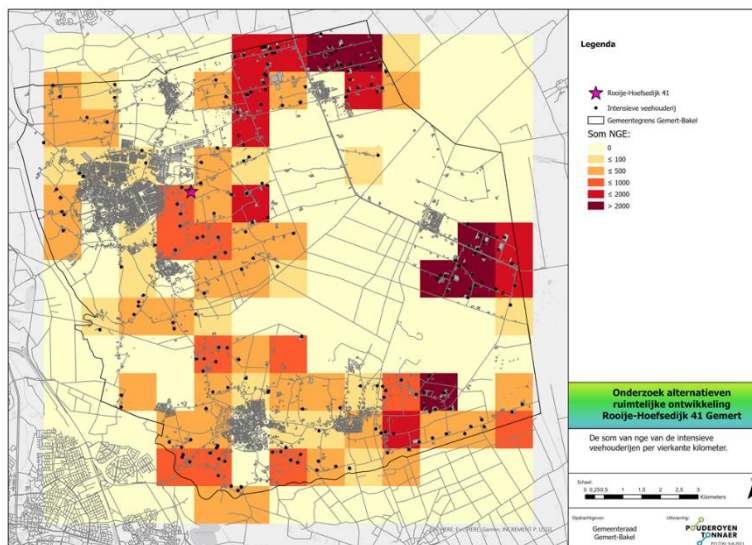
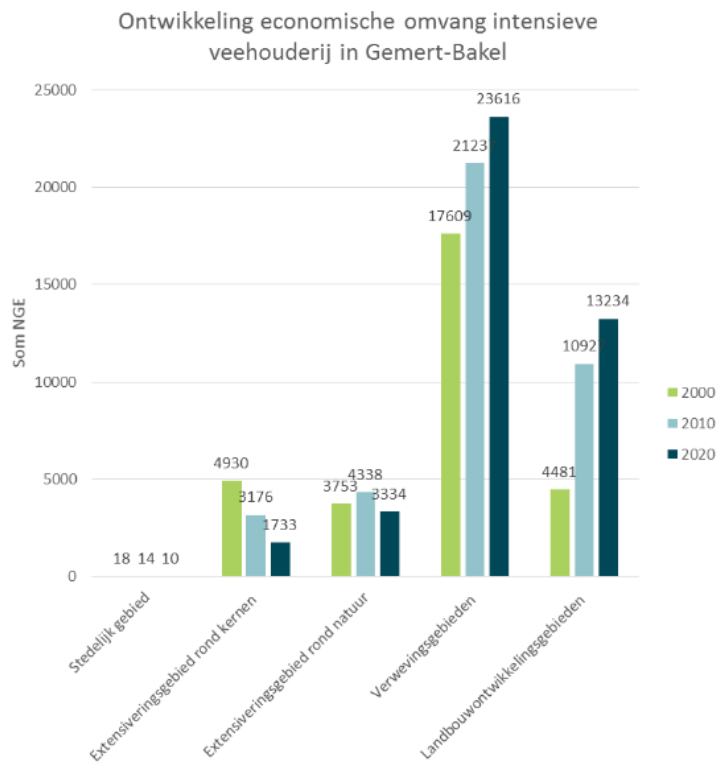
toekomstige woon- en werkgebieden. Het beleid dat daarbij nu wordt gehanteerd, is bijna 20 jaar geleden opgesteld (de Reconstructieplannen). De begrenzing van de woon- en werkgebieden en de omvang van de blijvende intensieve veehouderijen zijn daarna veranderd, zonder dat de zonering hierop is aangepast.

Bestemmingen in- en rond de zoekgebieden verstedelijking en de zone beperkingen veehouderij

Tussen 2005 en 2010 werd de ontwikkeling van de intensieve veehouderij vooral via het provinciaal beleid en de lokale en regionale uitvoering van dat beleid gestuurd. Tussen 2000 en 2020 groeide de economische omvang van de vergunde/gemelde dierplaatsen in Gemert-Bakel met circa 35%, vooral in de periode tot 2010. Tussen 2000 en 2020 was er een sterke afname in de (voormalige) extensiveringsgebieden (nu zone beperkingen veehouderij) en een toename in de verweingsgebieden en landbouwontwikkelingsgebieden.

Er is sprake van schaalvergroting geweest met als resultaat een hoge dichtheid van intensieve veehouderij in (voormalige) LOG-gebieden. Maar ook in zones op relatief korte afstand van kernen (in de verweingsgebieden). De omgeving van RH41 is daar een voorbeeld van, maar er zijn meer van dergelijke gebieden in Gemert-Bakel

Ontwikking intensieve veehouderij per deelgebied tussen 2000, 2010 en 2020 (boven) en de intensiteit van de economische omvang uit de intensieve veehouderij per kilometer-hok (2020), op basis van registratie van de vergunde en gemelde dierplaatsen in BVB-bestanden

Sinds 2010 is er minder ruimtelijke sturing van de ontwikkeling van de intensieve veehouderij door provincie. De Zone Beperkingen Veehouderij (voormalige extensiveringsgebieden) worden niet de provincie geactualiseerd. De gemeente kan aanvullend aan het provinciaal beleid zelf keuzes maken, in de Omgevingsvisie. Zoals keuzes over de ontwikkeling van het gebied ten oosten van Gemert (verstedelijking, intensieve veehouderij, andere opgaven). Net als keuzen m.b.t. het gemeentelijk beleid t.a.v. de intensieve veehouderij en omgevingsaspecten in het algemeen (dus voor heel de gemeente). Keuzes die in dat kader worden gemaakt, zijn van belang voor weging van de gewenste ontwikkeling van RH41 en mogelijke alternatieve ontwikkelingsmogelijkheden.

Bijlagen

PM

